

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН
КАФЕДРА МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН І БІЗНЕСУ

ДОПУСТИТИ ДО ЗАХИСТУ
Завідувач випускової кафедри
_____ Л. М. Побоченко
« ____ » _____ 2022 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

ВИПУСКНИКА ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ БАКАЛАВРА
ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 292 «МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ»
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ
«МІЖНАРОДНИЙ БІЗНЕС»

Тема: «Проблеми залучення іноземних інвестицій в економіку України»

Виконавець: Радюк Владислав Сергійович
група МБ-402

(підпис виконавця)

Керівник: к.е.н., професор, професор кафедри
міжнародних економічних відносин і бізнесу
ФМВ НАУ
Татаренко Наталія Олексіївна

(підпис керівника)

Нормоконтролер: к.е.н., доцент
Прокоф'єва Аліна Анатоліївна

(підпис нормоконтролера)

Київ - 2022

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет міжнародних відносин

Кафедра міжнародних економічних відносин і бізнесу
спеціальність 292 «Міжнародні економічні відносини»
освітньо-професійна програма «Міжнародний бізнес»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри
_____ Побоченко Л.М.
«__» _____ 20__ р.

ЗАВДАННЯ **на виконання кваліфікаційної роботи** Радюка Владислава Сергійовича

1. Тема роботи «Проблеми залучення іноземних інвестицій в економіку України» затверджена наказом ректора від «19» квітня 2022 р. №399/ст.
2. Термін виконання роботи: з 09 травня 2022 року по 19 червня 2022 року.
3. Вихідні дані до роботи: законодавчі та підзаконні нормативно-правові акти щодо регулювання прямих іноземних інвестицій в Україні, аналітичні дані матеріали й звіти міжнародних компаній: KPMG, World Investment Report, звіти ЮНКТАД, ФАО, МВФ, СОТ, СБ, джерел Forbes щорічні звіти міжнародних організацій, міжнародні організації цивільної авіації, Міжнародного банку реконструкції та розвитку (МБРР) та відповідні сайти в Internet.
4. Зміст пояснювальної записки: теоретичні основи іноземного інвестування та його роль в економічному розвитку країни, оцінка ринку іноземного інвестування в Україні, проблеми та пріоритетні напрямки залучення іноземних інвестицій в економіку України.
5. Перелік обов'язкового ілюстративного матеріалу: у роботі розміщено 2 таблиці, 6 рисунків та 2 додатки..
6. Презентація основних результатів кваліфікаційної роботи в електронному вигляді. Розроблена презентація в Microsoft Office Power Point, складає 16 слайдів.

6. Календарний план-графік

№ пор.	Завдання	Термін виконання	Відмітка про виконання
1.	Вивчити літературні джерела з предмету дослідження та написати заяву про затвердження теми кваліфікаційної роботи	28.03.2022	Виконано
2.	Затвердити план дослідження та отримати завдання до виконання кваліфікаційної роботи	04.04.2022	Виконано
3.	Розкрити теоретичні аналізи залучення іноземних інвестицій в національну економіку (1 розділ)	05.04.2022 – 10.04.2022	Виконано
4.	Аналізувати та оцінити ринок іноземного інвестування в економіку України (2 розділ)	11.04.2022 – 08.05.2022	Виконано
5.	Визначити шляхи удосконалення процесів іноземного інвестування економічного розвитку України (3 розділ)	09.05.2022 – 22.05.2022	Виконано
6.	Написати реферат, вступ, висновки та оформити список використаних джерел і додатки	23.05.2022 – 29.05.2022	Виконано
7.	Оформити кваліфікаційну роботу та пройти перевірку на плагіат	30.05.2022	Виконано
8.	Попередній захист кваліфікаційної роботи	01.06.2022	Виконано
9.	Передати кваліфікаційну роботу рецензенту для рецензування (за 10 днів до захисту)	03.06.2022	Виконано
10.	Передати кваліфікаційну роботу науковому керівникові для написання відгуку (за 7 днів до захисту)	07.06.2022	Виконано

8. Дата видачі завдання: «20» квітня 2022 р.

Керівник кваліфікаційної роботи _____

(підпис керівника)

Татаренко Н.О.

(П.І.Б)

Завдання прийняв до виконання _____

(підпис випускника)

Радюк В.С.

(П.І.Б)

РЕФЕРАТ

Пояснювальна записка до дипломної роботи «Проблеми залучення іноземних інвестицій в економіку України»: 83 с., 6 рис., 2 табл., 58 літературних джерела, 2 додатків.

Перелік ключових слів (словосполучень): ІНВЕСТИЦІЇ, ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ, АНАЛІЗ ІНОЗЕМНОГО ІНВЕСТУВАННЯ, СТАН ТА НАСЛІДКИ, АВІАЦІЯ, ІНФРАСТРУКТУРА, ПРЯМІ ІНОЗЕМНІ ІНВЕСТИЦІЇ (ПІІ), ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ, ІНВЕСТИЦІЙНИЙ КЛІМАТ.

Об'єкт дослідження: є процеси залучення і використання іноземних інвестицій в контексті завдань розвитку національної економіки.

Предмет дослідження: є проблеми залучення іноземних інвестицій в економіку України.

Мета дипломної роботи: дослідження основних проблем залучення інвестиційної діяльності в Україну в сучасних умовах.

Методи дослідження: базується на системному підході, теоретичних узагальненнях, системно-структурного аналізі і синтезі, порівняльних та експертних оцінок, економіко-статистичних методах.

Практична цінність висновків і рекомендацій: зроблені у роботі висновки та узагальнення з огляду на важливість процесу формування інвестиційного потенціалу країни та системоутворюючу роль стратегічної авіаційної галузі можуть представляти інтерес для фахівців органів державного управління, які займаються проблемами розвитку національної економіки, а також організацій і компаній, орієнтованих на транснаціональний авіаційний бізнес та залучених в економічну співпрацю з європейськими партнерами.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	6-8
РОЗДІЛ 1	
ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ АНАЛІЗУ ЗАЛУЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ В НАЦІОНАЛЬНУ ЕКОНОМІКУ.....	9
1.1. Іноземні інвестиції як ресурс розвитку національної економіки.....	9-14
1.2. Імпорт і експорт іноземних інвестицій як фактор формування структури національної економіки.....	14-19
1.3. Державне регулювання процесів залучення іноземних інвестицій....	20-27
РОЗДІЛ 2	
АНАЛІЗ ПРОЦЕСІВ ІНОЗЕМНОГО ІНВЕСТУВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЕКОНОМІКИ ТА ЙОГО ВПЛИВУ НА ОНОВЛЕННЯ ЇЇ СТРУКТУРИ.....	28
2.1. Оцінка стану залучення іноземних інвестицій в економіку України...28-35	
2.2. Аналіз механізмів державного регулювання процесів залучення іноземних інвестицій в українську економіку як фактора розвитку і реструктуризації.35-43	
2.3. Стан і наслідки іноземного інвестування розвитку авіаційної інфраструктури.....	43-48
РОЗДІЛ 3	
ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСІВ ІНОЗЕМНОГО ІНВЕСТУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ.....	49
3.1. Визначення пріоритетних сфер і ефективних форм та видів іноземних інвестицій в економіку України.....	49-55
3.2. Удосконалення державних методів і механізмів регулювання процесів іноземного інвестування української економіки.....	55-64
3.3. Напрями і форми стимулювання залучення інвестицій з метою розвитку авіаційної інфраструктури України.....	64-73
ВИСНОВКИ.....	74-76
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	77-80
ДОДАТКИ.....	81-83

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Для сучасної економіки України особливе місце займають інвестиції, тому саме розвиток цього напрямку формує перспективи розвитку новітніх технологічних процесів які потребує наша країна. У наш час економіка країни не може бути розвиненою належним чином за винятком залучення іноземних інвестицій. Зараз якраз вони є запорукою системного розвитку матеріально-технічної бази, стимулювання конкуренції на ринку, підвищення рівня життя у країні тощо. Залучення іноземних інвестицій, в порівнянні з традиційними джерелами фінансування, дає додаткових сил, джерело яких полягають у використанні зарубіжного організаційного та управлінського досвіду, доступі всіх найкращих новітніх технологій, розвитку експортного потенціалу підприємницьких структур та економіки в цілому.

У теперішній час іноземні інвестиції сприяють економічний розвиток держави, що забезпечує ефективне використання своїх національних ресурсів, вирішує проблеми зайнятості, формує загальний рівень заробітної плати, змінює умови конкуренції у приймаючій економіці тощо. Нині результати залучення іноземних інвестицій впливає на всі аспекти розвитку суспільства, зміни економічного середовища країни, шляхів її забезпечення існування і розвиток.

Дослідженню тенденцій розвитку та проблематики даної роботи було присвячено вітчизняних та зарубіжних вчених як Аткинсон Е.Б., Котлер Ф.А., Ліндсей Д., Макконнелл К.Р., Стігліц Дж.Е., Пересада А.С., Денисенко М., Жалило Я., Татаренко Н.О., Біла С.О., Балабанова Г.П., Висоцька М.П., Набок І.І., Панікар Г.Ю.

Метою кваліфікаційної роботи є дослідження основних проблем залучення інвестиційної діяльності в Україну в сучасних умовах. Досягнення означеної мети передбачає вирішення таких завдань:

- розглянути теоретичні засади аналізу залучення іноземних інвестицій;

- проаналізувати іноземні інвестиції як ресурс розвитку національної економіки;
- дослідити імпорт і експорт іноземних інвестицій;
- проаналізувати процеси державного регулювання залучення іноземних інвестицій;
- дати оцінку стану залучення іноземних інвестицій в економіку України;
- визначити стан і наслідки іноземного інвестування розвитку авіаційної інфраструктури;
- розглянути шляхи удосконалення процесів іноземного інвестування;
- навести перспективні напрями і форми стимулювання залучення інвестицій в авіаційну інфраструктуру України.

Об’єктом дослідження є процеси залучення і використання іноземних інвестицій в контексті завдань розвитку національної економіки.

Предметом дослідження є проблеми залучення іноземних інвестицій в економіку України.

Методологія дослідження базується на системному підході, теоретичних узагальненнях, системно-структурного аналізі і синтезі, порівняльних та експертних оцінок, економіко-статистичних методах.

Науково-інформаційна база даних складається з монографій, публікацій, статей, аналітичних матеріалів, законодавчих та нормативно-правових актів вітчизняних та зарубіжних вчених і практиків.

Джерельною та статистичною базою роботи є економічні дослідження провідних вітчизняних і зарубіжних учених. Фактологічною та статистичною основою стали щорічні звіти ЮНКТАД, ФАО, МВФ, СОТ, СБ, джерел Forbes та відповідні сайти в Internet.

Структура дипломної роботи. Дипломна робота складається із вступу, трьох розділів, висновків та списку бібліографічних посилань використаних джерел. В

роботі розміщено 2 таблиці, 6 рисунків та 2 додатки. Список бібліографічних посилань використаних джерел включає 58 найменування на чотирьох сторінках.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ АНАЛІЗУ ЗАЛУЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ В НАЦІОНАЛЬНУ ЕКОНОМІКУ

1.1 Іноземні інвестиції як ресурс розвитку національної економіки

Приплив іноземних інвестицій є важливим для подолання нинішньої економічної кризи, подолання спаду виробництва та покращення якості життя світу. Але слід пам'ятати, що інтереси українських компаній, з одного боку, не збігаються з інтересами іноземних інвесторів. Українські компанії зацікавлені у відновленні виробничого потенціалу та оволодінні західною культурою управління. Але зрозуміло, що іноземні інвестори зацікавлені в тому, щоб отримати прибуток від великого внутрішнього ринку України, кваліфікованої та дешевої робочої сили тощо. Тому вирішувати цю проблему (заохочення інвесторів вкладати кошти в український бізнес) необхідно шляхом створення привабливих умов, тобто сприятливого інвестиційного клімату. Порівняно з міжнародною торгівлею та кредитом, нові способи залучення іноземних інвестицій в інших формах прийшли з епохою «реформ». У світовій практиці малі підприємства, будівлі, споруди, частки, акції управляються спільними підприємствами, транснаціональними компаніями, лізинговими компаніями, компаніями з повною іноземною власністю

Формування міжнародної власності у формі спільних підприємств, широко використовуваного в усьому світі фонду міжнародного капіталу, до періоду реформ не використовувалося в радянській економіці. Навіть поняття інвестування в міжнародній практиці само по собі ширше: воно охоплює будь-який тип майна, вкладений іноземними інвесторами в приймаючу країну, включаючи рухоме та нерухоме майно та пов'язані з ним майнові права; акції, облігації, різні форми акціонерних товариств; промислові та права інтелектуальної власності тощо.

Проте іноземні інвестиції мають багато переваг перед позичковим капіталом та іншими видами фінансової допомоги. Вони є джерелом коштів для інвестицій у виробництво, впровадження передових технологій, ноу-хау, передового

менеджменту та маркетингу. Крім того, порівняно з позиками та кредитами, корпоративні інвестиції допомагають отримувати кошти для продуктивного розвитку без збільшення зовнішнього боргу країни, безпосередньо залучаючи іноземних інвесторів.

На основі виробничої та науково-технічної кооперації збільшення прямих іноземних інвестицій може створити умови для найбільш ефективною інтеграції національної економіки у світ. Сприяючи економічному розвитку, вони сприяють вирішенню важливого завдання створення ефективного власника, який забезпечує ринкові дії з прямим доступом до світових ринків.

Слід зазначити, що напрямок покращення політичних відносин нашої країни не супроводжувався масштабними економічними ініціативами, не отримав «матеріальної» підтримки.

Інвестиційна діяльність є одним із рушіїв економічного розвитку країни. Залучення інвестицій в окремі сектори економіки (галузі) є пріоритетом для країни, оскільки результатом інвестиційної діяльності є багато позитивних впливів, у тому числі соціальних.

Підвищення економічного рівня країни значною мірою залежить від залучення іноземного капіталу, оскільки його вплив поширюється на стан національного виробництва, рівень національного технологічного розвитку, рівень і швидкість перебудови економіки.

Іноземні інвестиції зазвичай здійснюються в країнах з відкритою економікою, де є кваліфікована робоча сила та відкриті можливості для економічного зростання.

Щодо визначення самого терміна, то іноземні інвестиції відповідно до Закону України «Про режим іноземного інвестування» вважаються всі види вартості, в які іноземні інвестори вкладають кошти у підприємницьку та іншу діяльність з метою отримання прибутку чи інших цілей. Іноземні інвестиції можуть здійснюватись у вигляді валютних або майнових цінностей, акцій, облігацій та інших цінних паперів, прав інтелектуальної власності».

Прямими іноземними інвестиціями вважаються інвестиції в матеріальні активи інших країн, в управлінні яких беруть безпосередню участь інвестори, частка

їх частки не може бути менше 25%. Портфельні інвестиції – це вкладення невеликого капіталу в акції іноземних компаній, які не мають права на управління, а також вкладення в іноземні цінні папери та міжнародні валютно-фінансові організації. Справжні іноземні інвестиції вважаються інвестиціями в землю. Нерухомість, виробниче обладнання, витрати на оборотні кошти.

Але іноземні інвестиції є не тільки формою інвестування, але все більше включають передові виробництва, інформаційні технології та сучасні методи управління.

Іноземні інвестиції можуть приймати різні форми - відкриття дочірньої або асоційованої компанії, купівля контрольного пакету акцій існуючої компанії, злиття компанії або створення спільного підприємства в іншій країні, отримання доступу до землі або інших природних ресурсів у формі позик і кредитів.

Діяльність у сфері іноземного інвестування в Україні регулюється такими нормативними актами: Закон України «Про режим іноземного інвестування», «Про інвестиційну діяльність», «Про захист іноземних інвестицій на Україні», «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо стимулювання інвестицій у вітчизняну економіку», «Про стимулювання інвестиційної діяльності у пріоритетних галузях економіки з метою створення нових робочих місць», Указ Президента України «Про додаткові заходи щодо залучення іноземних інвестицій в економіку України» та ін.

Враховуючи недовершене українське законодавство, інвестиційна зовнішньоекономічна діяльність стикається з безліччю перепон, що перешкоджають більш ефективному залученню іноземних інвестицій в Україну.

Деякі люди підтримують залучення іноземних інвестицій в українську економіку, але для іноземних інвесторів залишається багато труднощів щодо інвестування в українську економіку. Завданням Національної інвестиційної політики є регулювання інвестиційної діяльності, у тому числі фінансової. Система фінансового нагляду включає бюджетну, соціальну, податкову, митну та зовнішньоекономічну сфери, тобто національні правові інститути, що визначають принципи внутрішнього інвестування та зовнішньоекономічної діяльності.

Головною проблемою інвестування сьогодні є зниження попиту на промислові товари. Це пояснюється низькою платоспроможністю населення внутрішнього ринку та низькими експортними цінами на світових товарних біржах. Основні ризики інвестування існують також у певних інституційних умовах, таких як: політична та економічна нестабільність, корупція на національному та побутовому рівні, неефективне державне управління, недосконалість організаційно-правової бази. Все це впливає на перспективи залучення інвестицій в країну в цілому, і регіон зокрема.

Платоспроможність населення за останні роки значно погіршилася, що призвело до зниження споживчої активності більшості суб'єктів господарювання, оскільки майже всі вони зосереджені на внутрішньому ринку. Проте деякі підприємства, що спеціалізуються на виробництві окремих категорій товарів (фармацевтика, текстиль), мають хороші перспективи розвитку в Україні через скорочення ринку та збільшення імпорту та залучення іноземних інвестицій.

Для потенційних інвесторів першочерговим завданням у реалізації інвестиційних рішень є захист власних інтересів, отримання відповідної підтримки з боку держави, мінімізація ризиків – фінансових, політичних, правових, екологічних тощо.

1 травня 2016 року в Україні набув чинності закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту прав інвесторів». Документ передбачає врахування інтересів власників навіть невеликих пакетів акцій і значно підвищує відповідальність керуючої компанії. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо скасування обов'язкової державної реєстрації іноземних інвестицій» скасовує обов'язкову реєстрацію іноземних інвестицій, що значно спростить діяльність іноземних інвесторів в Україні, враховуючи адміністративні та бюрократичні перешкоди. перешкоджати ефективній інвестиційній діяльності.

У вересні 2016 року Кабмін планує відкрити центр заохочення інвестицій за фінансування Western NIS Enterprise Fund, створеного урядом США у 1994 році. Все це має позитивно вплинути на інвестиційну діяльність в країні.

Важливу роль у залученні іноземних інвестицій відіграє і інвестиційний клімат країни, тобто сукупність специфічних факторів (політичних, соціально-економічних, організаційно-правових тощо), які є характерними для країни та впливають на інвестиційну діяльність.

Можна відзначити, що сьогодні Україна є привабливою для інвестування за ресурсами та доступом до ринку. Наявність дешевої робочої сили та нерозвинений внутрішній ринок залучають все більше іноземних інвестицій. Враховуючи ці фактори, пропонується проаналізувати динаміку української економіки щодо залучення прямих іноземних інвестицій за останнє десятиліття.

Більшість іноземних інвестицій в українську економіку надходять з таких країн: Кіпр (25,6%), Нідерланди (13,4%), Німеччина (12,7%), Російська Федерація (7,7%), Австрія (5,7%), Великобританія (4,6%), Віргінські острови (4%), Франція (3,6%), Швейцарія (3,4%), Італія (2,2%), Польща (1,8%), США (1,5%), Угорщина (1,4%), Беліз (1,2%), інші країни (11,2%).

Зниження інвестицій з 2015 року вплинуло на більшість секторів економіки, оскільки поточна нестабільна економічна та політична ситуація дещо ускладнила інвестиційну діяльність у країні та за кордоном.

Проте, незважаючи на перешкоди, країна регулярно вживає заходів для покращення свого інвестиційного профілю – інвестиційні форуми з потенційними іноземними інвесторами, представлення країни чи регіону на міжнародних інвестиційних виставках, участь у конференціях, виставках, семінарах, поширення відповідної інформації та через Інтернет тощо.

Основними перевагами залучення іноземних інвестицій є:

- залучити додаткові фінансові ресурси в національну економіку;
- надходження до бюджету за підвищення оподаткування;
- впровадження сучасних методів управління (адміністрування);
- Новітні технології виробництва та обладнання;
- Посилення конкуренції на внутрішньому ринку;

- створення нових можливостей працевлаштування та підвищення кваліфікації кадрів з урахуванням зарубіжного досвіду;

- прискорити процес інтеграції України в міжнародний економічний простір.

Основними напрямками у сфері іноземного інвестування є вдосконалення законодавства та створення єдиної системи обслуговування іноземних інвестицій для захисту від політичних та комерційних ризиків.

1.2. Імпорт і експорт іноземних інвестицій як фактор формування структури національної економіки

Національна економіка має складну зовнішню (загальну) і внутрішню (функціональну) макро- і мікроекономічну структуру, у вигляді динамічної взаємодії різних сегментів ринку (ресурси, продукти, валюти, інвестиції) та їх елементів (попиту та пропозиції), цін та витрати), доходи та витрати), і може бути формально пояснений деякими функціональними макроекономічними та мікроекономічними співвідношеннями (між сукупним попитом і сукупною пропозицією, продуктивністю праці та заробітною платою, інвестиціями та заощадженнями, а також експортом та імпортом).

Слід зазначити, що економічна структура – поняття багатогранне. Тому в економіці структура національної економіки трактується як частка кожного елемента національної економічної системи, що відображає частку економіки та розподілу праці в суспільстві. Взаємозв'язки між взаємопов'язаними елементами певного типу економіки відображають певний тип економічної структури.

Економічна структура – це відносини, що відображають взаємозв'язки та взаємозалежності між частинами, галузями та галузями економіки.

Основними критеріями визначення структури народного господарства (структурні пропорції, пропорції) є кількість виробленої та реалізованої продукції та наданих послуг, кількість зайнятих, кількість спожитого капіталу (інвестицій та основного капіталу).

Потоки капіталу у формі прямих іноземних інвестицій (ПІІ) розглядаються вченими як найважливіше джерело капіталу на цьому етапі. Прямі іноземні інвестиції почали зростати втричі швидше за світовий експорт і в чотири рази швидше за світове виробництво. У результаті на початок 2015 року їх глобальна кількість досягла 2,3 трлн. доларів і зріс майже на 200 мільйонів доларів. У 2017 році глобальні прямі іноземні інвестиції зросли на 5% порівняно з попереднім роком, досягнувши 1,24 трлн.

Насамперед, інвестори хочуть вкладати свої гроші в країни та галузі, які приносять максимальний прибуток, знижують податки та розподіляють ризики. Багатовимірні економетричні дослідження, проведені під егідою Економічних служб ООН, показують, що конкретні причини експорту та імпорту прямих інвестицій значною мірою збігаються, але їх відносні ролі відрізняються. З міжнародного досвіду можна виділити наступні економічні фактори експорту капіталу :

1) Провідні технології. Чим вища частка витрат компанії на дослідження та розробки (НДДКР) у продажах, тим більший експорт прямих інвестицій в інші країни. І навпаки, чим нижча частка цих витрат, тим менше прямих інвестицій компанія експортує. Здійснюючи прямі інвестиції за кордоном, компанії прагнуть зберегти контроль над ключовими технологіями і таким чином отримати конкурентну перевагу. Практично всі розвинені країни продемонстрували прямий зв'язок між рівнем розвитку НДДКР і капітальним випуском.

2) Перевага якості праці. Цей фактор зазвичай вимірюється середньою заробітною платою персоналу. Чим вищий рівень заробітної плати фірми, тим більше прямих інвестицій вона експортує, і навпаки, тим менше прямих інвестицій експортує фірма з низькою заробітною платою.

3) Рекламна перевага. Цей фактор відображає накопичення міжнародного маркетингового досвіду. Чим вища частка витрат на рекламу в продажах компанії, тим більше буде експорт прямих інвестицій. І навпаки, чим нижча частка витрат на рекламу в продажах, тим менше прямих інвестицій у експорт компанії.

4) Економія на масштабі. Чим більше товарів вона виробляє для внутрішнього ринку, тим більше прямих інвестицій вона експортує, і, навпаки, фірма, яка виробляє менше товарів для внутрішнього ринку, експортує менше прямих інвестицій. Для того, щоб вигідно інвестувати в інші країни, більшість компаній спочатку використовують переваги економіки внутрішнього ринку.

5) Розмір компанії. Чим більша компанія, тим більше прямих інвестицій вона експортує, тоді як чим менша компанія, вона може експортувати лише невелику частину своїх прямих інвестицій.

6) Концентрація виробництва. Чим вища концентрація виробництва певного продукту всередині компанії, тим більше прямих інвестицій вона експортує, навпаки, розпорошення виробництва певної продукції всередині компанії унеможливорює експорт великої кількості прямих інвестицій.

7) Забезпечення доступу до природних ресурсів. Чим вищий попит компанії на даний природний ресурс, тим більше прямих інвестицій вона експортує в країни, де цей ресурс доступний. Низький попит фірм на природний ресурс не стимулює експорт їх прямих інвестицій до країни, де цей ресурс розташований.

8) Інші економічні експортні бази. До них належать такі причини: зменшити транспортні витрати для доставки товарів споживачам шляхом створення підприємств, близьких до споживачів; подолати іноземні бар'єри для імпорту шляхом встановлення контрольованого виробництва на своїх територіях та в інших місцях.

З вивчення міжнародного досвіду можна виділити наступні основні економічні фактори вкладення капіталу:

1) Потреби у фінансуванні. Чим вище попит на капітал підприємств, тим більше імпорту прямих інвестицій, навпаки, у підприємств з низьким попитом на капітал, імпорт прямих інвестицій менше.

2) Кількість відділень по всій країні. Чим більше у компанії внутрішніх секторів, тим більше прямих інвестицій вона імпортує, і навпаки.

3) Виробнича вартість. Чим нижча собівартість виробництва країни, тим більший обсяг імпорту прямих інвестицій, навпаки, збільшується собівартість виробництва країни перебування, а обсяг імпорту прямих інвестицій зменшується.

4) Рівень захисту вітчизняного товарного ринку. Оскільки імпорт капіталу є заміником імпорту товарів, високий рівень митного та іншого захисту на внутрішніх товарних ринках збільшує імпорт прямих інвестицій, і навпаки, низький рівень захисту на внутрішніх товарних ринках зменшує імпорт прямих інвестицій.

5) Розмір ринку. Чим більший внутрішній ринок, тим більший обсяг імпорту прямих інвестицій, навпаки, малий розмір внутрішнього ринку не стимулює імпорт прямих інвестицій.

Звернімо увагу, що такі фактори, як технологічне лідерство, рівень кваліфікації робочої сили, ефективність реклами, розмір компанії тощо, можуть впливати на експорт та імпорт прямих інвестицій. У той же час великі масштаби та концентрація виробництва продукції компанії для внутрішнього ринку знизили обсяги імпорту прямих інвестицій. На рівень імпорту та експорту прямих інвестицій впливає експортна орієнтація галузей на основі ПП та окремих державних програм економічного розвитку.

Майже в усі роки незалежності України залучення довгострокових іноземних інвестицій та посилення «розкручування» цієї діяльності було одним із пріоритетів її економічної політики, що визначено численними офіційними документами. На жаль, сьогоднішні результати були невтішними, оскільки великі західні інвестори обережно ставилися до України.

Беззаперечним фактом є те, що в Україні існує низка факторів, які залучають інвестиції, які сприяють розширенню інвестиційних відносин: внутрішній ринок є величезним і практично конкурентним з точки зору розміщення більшості товарів, розташований на основних судноплавних шляхах між Європою та Азією; відносно дешева і водночас кваліфікована робоча сила; науковий потенціал; розвинена інфраструктура (порти, мости, аеропорти, склади, системи зв'язку, водопостачання) тощо.

Позитивні та негативні можливості інвестування: інвестування в нерухомість:

Інвестування в нерухомість вважається надійним і вигідним. Попит на житло зростає, а також ціни. Також, оренда нерухомості завжди актуальна. Однак не все так просто, як здається на перший погляд. Перевага такого типу депозиту полягає в тому, що нерухоме майно, наприклад акції компанії, не може бути повністю амортизоване. У будь-якому випадку, якщо ви не купуєте квартиру, то знімаєте її, тож подібні інвестиції можуть принести хоча б якийсь дохід у кризові часи. Придбати нерухомість за найнижчою ціною можна до введення проекту в експлуатацію, тобто під час будівництва.

До недоліків можна віднести низьку ліквідність. Якщо в майбутньому потрібно терміново вивільнити кошти, обраний варіант інвестування не підходить. Купівля-продаж нерухомості забере багато часу на пошук потрібного варіанту та складання різноманітних документів – один з головних недоліків такого виду інвестування. Крім того, інвестування вимагає великого капіталу. Під час кризи ціни на нерухомість падають і можуть бути нестабільними. Мінусом є те, що інвестори будуть нести фіксовану вартість контенту.

Інвестування в акції: плюси і мінуси

Цей тип інвестицій вимагає ретельного аналізу ринку, оскільки ціни на акції швидко падають і ростуть дуже повільно. Під час фінансової кризи ви можете заробляти гроші на цінних паперах, але також можете збанкрутувати. Інвестори можуть втратити трохи грошей, проте багато хто замість цього купують акції в надії на подальше зростання цін. Ризик високий, але очікувана винагорода буде значною.

До переваг цієї інвестиції можна віднести доступність. Багато брокерів можуть відкрити депозит у розмірі 500 доларів. Але на іноземних сайтах це коштує мінімум кілька тисяч доларів. Висока ліквідність інвестицій також є величезною перевагою. Акції великих компаній можна продати відразу. Цінні папери торгуються онлайн, що дуже зручно, оскільки миттєва реакція на зміни на фондовому ринку дозволяє уникнути краху. Між тим, акції можна заробити двома способами: спекуляцією – коливанням курсу валют і традиційними дивідендами.

Головний недолік - у разі банкрутства акція може відразу втратити вартість. Під час кризи ціни на них також різко впали. І відновлення вартості тривало більше

року. Не варто інвестувати в акції компанії (а іноді і в цінні папери сектора), але формування портфеля вимагає великих грошей. Коли справа доходить до дрібних угод, без брокера не обійтися. Це зручно, але вимагає додаткових витрат. При інвестуванні в цінні папери враховуються економічні та політичні фактори. Коли компанія має збитковий рік і використовує прибуток для розвитку, акціонери звичайних акцій можуть не отримувати дивіденди. Недосвідченим буває важко зорієнтуватися та оцінити переваги фінансової угоди, побачити можливі ризики та вибрати конкретну компанію – завдання не з легких.

Інвестування у власний бізнес: плюси і мінуси

Інвестування в бізнес - це інвестування в бізнес для отримання прибутку в майбутньому. Заробити гроші можна багатьма способами. Коли інвестор одночасно є керівником бізнесу, він отримує позитивний дохід. Якщо компанією керують наймані працівники, переваги будуть пасивними. Ви можете інвестувати в новий бізнес або в існуючий бізнес. Кошти повні, або інвестори мають лише акції.

Переваги включають кілька областей. Бізнес – це актив, який показує, у що інвестувати і як він приносить дохід. Інвестори можуть самостійно вести підприємницьку діяльність, впливати на інвестиції та керувати ними особисто. Безсумнівною перевагою є те, що віддача від такого виду інвестицій необмежена і може легко досягати 100% залежно від виду діяльності.

Основним недоліком такого виду інвестування є високий ризик втрати вкладеного капіталу. При отриманні частки в бізнесі між інвесторами можуть виникнути розбіжності, що призведе до звільнення одного з партнерів. Інвестуючи у власний бізнес, потрібно бути готовим до регулярних або періодичних інвестицій. Ваш власний бізнес не приносить миттєвої вигоди, іноді місяцями, іноді роками. Інвесторам доведеться адаптуватися до ринкових умов і взяти під контроль свій бізнес, щоб уникнути банкрутства. Ще одним недоліком такого виду інвестування є залежність від держави.

Судячи з вищесказаного інвестиції як і відкривають можливості для розвитку так і можуть дати зворотню сторону успіху.

1.3. Державне регулювання процесів залучення іноземних інвестицій

На сучасному етапі розвитку світової економіки однією з найактуальніших проблем для країн з перехідною економікою та країн, що розвиваються, є залучення та ефективне використання іноземного капіталу. Успішне вирішення цього питання значною мірою залежить від успішної державної політики у сфері регулювання іноземних інвестицій. Це пов'язано з домінуючим впливом держави на зовнішньо-та внутрішньополітичний процес.

У зв'язку з появою нових тенденцій інтернаціоналізації та глобалізації економічних процесів, а також появою нових інвестиційних цілей – країн з перехідною економікою, подальше теоретичне та практичне осмислення сучасних аспектів іноземного інвестування в країнах різних рівнів розвитку України не можна ігнорувати, потенційне джерело іноземних інвестицій, якщо воно залучає національну економіку, може прискорити економічне зростання.

Факти довели, що формування конкурентоспроможної соціально-економічної структури вимагає мобілізації всіх національних ресурсів і абсолютного використання національних інтересів. На мотивацію, обсяг і спрямованість міжнародних інвестицій впливає багато факторів: політичні та економічні (політична стабільність, ступінь втручання держави в економічний процес, ставлення до іноземних інвесторів, дотримання двосторонніх і багатосторонніх угод, ресурси природні ресурси, населення стан, географічне положення, трудовий потенціал, темп економічного зростання, норма споживання, процентна ставка, норма чистого прибутку, рівень та динаміка інфляції, конвертованість валюти, платіжний баланс). На міжнародну інвестиційну ситуацію впливають також глобальні економічні фактори (стан розвитку світової економіки, міжнародний ринок, стабільність світової валютної системи, рівень інтеграції, розвиток міжнародної інвестиційної інфраструктури).

Аналіз соціально-економічних досягнень окремих країн дозволяє виявити плюси та мінуси залучення та використання іноземних інвестицій.

Позитивні аспекти:

- збільшення обсягу капіталовкладень та скорочення часу його накопичення; покращення платіжного балансу;
- впровадження сучасних технологій та досвіду на підприємствах фінансового сектору, включаючи управління, маркетинг; прискорення темпів реструктуризації економіки;
- стимулювання експорту та скорочення імпорту;
- збільшення зайнятості.

Недоліки:

- переміщення прибутків за кордон;
- витіснення з ринку вітчизняних виробників і постачальників,
- суворий видобуток місцевої сировини, збільшення залежності економіки країни від негативних світових економічних тенденцій.

Державне регулювання іноземних інвестицій – це вид соціального управління, що регулюється правоохоронною та адміністративною діяльністю відповідних державних установ з метою ефективного залучення та раціонального використання іноземних інвестицій для сприяння економічному зростанню та підвищенню рівня життя населення. Нагляд за іноземними інвестиціями здійснюють уповноважені державні органи - представницькі, адміністративні, судові. Але переваги в цьому процесі покладається на національні економічні інститути, на які покладено завдання формулювати державну політику щодо іноземних інвестицій.

Державний нагляд за іноземними інвестиціями має керуватися такими принципами:

- іноземні інвестори та держава несуть взаємну відповідальність; дотримання основних прав і свобод іноземних інвесторів;
- юридична відповідальність іноземних інвесторів за порушення законів чи міжнародних угод;

- заохочення іноземних інвесторів до інвестування визначено як пріоритетні плани (проекти), удосконалення законодавства про іноземні інвестиції.

Країни-одержувачі мають багато інструментів впливу на процес, за допомогою якого нерезиденти залучають і вилучають капітал. Дано характеристику форм і методів державного нагляду за іноземними інвестиціями. Зроблено висновок, що нерезиденти повільно реагують на певні важелі національної економічної політики (зокрема, податкове навантаження, норми амортизації, стандарти якості продукції тощо), але орієнтуються на систему добробуту країни перебування та гарантії захисту інвестицій.

Зростає роль нерезидентів у вирішенні інвестиційних проблем за допомогою кредитів і авансів. Хоча абсолютна сума вкладених все ще незначна. Проте необхідно відмовитися від практики надання іноземних кредитів підприємствам під державні гарантії, оскільки збільшення бюджетного навантаження часто є необґрунтованим. Банки, інвестиційні фонди, самі компанії або їх партнери повинні гарантувати повернення коштів.

Ринки акцій діють як приватизований, а не інвестиційний (як в інших країнах) елемент ринкової інфраструктури, тому діяльність з акціонерним капіталом потребує оновленого зосередження на економічних інвестиціях та підтримці інновацій (включаючи участь нерезидентів). Для цього необхідно стандартизувати систему обліку та звітності, удосконалити побудову інфраструктури ринку цінних паперів, розробити систему розрахунків за операціями з цінними паперами, удосконалити систему оподаткування операцій з цінними паперами, щоб забезпечити стабільність юридичний нагляд за ринком цінних паперів [1.с 12].

Одним із факторів, що гальмують широке залучення іноземних інвестицій, є макроекономічна нестабільність. Загальновідомо, що цей фактор найбільше впливає на обсяги залучених коштів нерезидентами. Деякі дослідники навіть вважають, що економічне зростання країни перебування є вирішальним чинником позитивної мотивації залучення іноземного капіталу. Однак це є необхідною, але недостатньою умовою для створення стійких інвестиційних стимулів для підприємців. Він

повинен супроводжуватися прийнятним рівнем віддачі від інвестицій для проекту в цілому та для фізичних осіб-нерезидентів.

Найцікавішим у регулюванні інвестиційної діяльності є досвід різних країн. Стратегії економічного розвитку цих країн тепер можуть служити яскравим прикладом української держави.

Правове регулювання іноземних інвестицій на федеральному рівні в Сполучених Штатах базується на ряді правових актів, зокрема Публічного закону № 110-49 від 2007 року «Про іноземні інвестиції та національну безпеку» (Закон про іноземні інвестиції та національну безпеку) та відповідні галузеві закони.

Сьогодні державна інвестиційна політика США спрямована на залучення інвестицій як американських, так і іноземних компаній. Розглянемо особливості державної інвестиційної політики Китаю.

Державна інвестиційна політика Китаю як частина його стратегії реформування та модернізації значною мірою визначає швидке економічне зростання Китаю та соціальну трансформацію. Вона все більше підтримується в зовнішніх і зовнішньоекономічних процесах країни, посилюється вплив на економіки сусідніх країн.

Важливо зазначити, що Китай враховує як обсяг іноземних інвестицій, так і суму сплачених (використаних) інвестицій за цими контрактами на основі підписаних ним контрактів. Очевидно, що сплачена сума інвестицій менша за суму контракту.

Слід визнати, що в Україні є певні передумови для залучення та ефективного використання капіталу нерезидентів. Створено ряд спеціальних (вільних) економічних зон та територій пріоритетного розвитку, в яких створено пільгові системи господарської та інвестиційної діяльності, реалізуються проекти за участю нерезидентів. Поки що розмір інвестиційного доходу нерезидентів не є задовільним, оскільки метою цих напрямків не є вирішення змісту економічних інвестицій, структури виробництва та технологічного оновлення, Забезпечення впровадження інноваційних парадигм соціального розвитку, вирішення внутрішніх

короткострокових проблем у кризовий період (наповнення місцевих бюджетів, подолання безробіття, реалізація соціальних програм тощо).

Законодавче регулювання вихідних інвестицій є непослідовним, нестабільним і непередбачуваним. Слід зазначити, що досі не розроблена та не закріплена система правового принципу залучення іноземних інвестицій, не сформована стабільна законодавча норма. Все це унеможлиблює створення дуже привабливого інвестиційного середовища.

Слід пам'ятати, що через внесення змін до нормативно-правових актів, як правило, об'єкти вважаються негативними. Такий «правилотворчий» підхід не визнається цивілізованим ринком. Інвестор, який інвестував, фактично дав зрозуміти, що приймає існуючі правила. Проте, чи приймуть інвестори нові правила, ще невідомо.

Теоретичне підтвердження впливу окремих факторів на обсяг залучених Україною іноземних інвестицій не вирішено. Основною проблемою є відсутність надійної статистики щодо інвестицій, формування та розподілу ВВП, результатів бізнесу та структурних змін. Є помилки та недоліки в організації збору та узагальнення статистичної інформації у сфері інвестиційної діяльності (у тому числі у сфері іноземних інвестицій).

Стан розвитку банківської системи не дозволяє динамічно розвиватися інвестиціям. Сьогодні українські банки фактично не виконують одну зі своїх найважливіших функцій – кредитування економіки для забезпечення її зростання. У цьому випадку держава має подбати про створення сильного інвестиційного банку. Знімаються обмеження щодо інвестування комерційними банками у статутні фонди підприємств.

За допомогою аналізу даних досягнуто практичних результатів у вдосконаленні державного механізму регулювання інвестиційного процесу шляхи підвищення інвестиційної привабливості економіки України та формуванні методів оцінки галузевого та регіонального інвестиційного середовища.

Тільки коли інвестиційний клімат стає більш привабливим, механізми взаємодії іноземних інвесторів та органів державної влади (державного апарату)

встановлюються відповідно до ринкових принципів, стійкого економічного зростання та подальшої лібералізації економіки. Провідна роль у вирішенні цих проблем на даному етапі, безсумнівно, повинна належати державі.

Нерезиденти повільно застосовують певні важелі національної економічної політики (включаючи оподаткування, амортизацію, заходи щодо зайнятості тощо), але стурбовані системою добробуту країни перебування та гарантіями захисту інвестицій.

Ринки акцій діють як приватизаційні, а не інвестиційні (як в інших країнах) елементи ринкової інфраструктури, тому акціонерна діяльність має переорієнтуватися на інвестиційну та інноваційну підтримку економіки (включаючи участь нерезидентів). Для цього необхідно стандартизувати систему обліку та звітності, удосконалити побудову інфраструктури ринку цінних паперів, розробити систему розрахунків за операціями з цінними паперами, удосконалити систему оподаткування операцій з цінними паперами, щоб забезпечити стабільність юридичний нагляд за ринком цінних паперів.

Функціонування СЕЗ має значні переваги для інвесторів (у тому числі іноземних країн), але не призвело до значних іноземних інвестицій, оскільки метою цих СЕЗ не є вирішення питань інвестиційного та інноваційного змісту. економіці, та вирішувати внутрішні короткострокові проблеми в умовах кризи (наповнення місцевих бюджетів, подолання безробіття, реалізація соціальних програм тощо). Необхідно коригувати напрями політики щодо створення спеціальних економічних зон, вирішувати питання стратегічного розвитку економіки, вжити подальших заходів щодо підтримки інноваційних галузей з боку держави, зменшення адміністративного навантаження на господарську діяльність, забезпечення правової стабільності регулювання.

5. Статистичні відомості про іноземні інвестиції не можна вважати достовірними, це підтверджують конкретні приклади та розрахунки. Помилки та недоліки існують в організації збору та складання статистичної інформації у сфері інвестиційної діяльності, у тому числі за участю нерезидентів. Необхідно створити надійну систему статистичних показників для забезпечення інформаційного

забезпечення національної інвестиційної та будівельної діяльності, включаючи регіональну та галузеву інформаційну підтримку. Звіти повинні відображати всі фактичні капітальні інвестиції, вихідні дані про джерела інвестування, відстежувати напрямок іноземних інвестицій, а також агреговані дані про зміни в портфельних інвестиціях (включаючи участь нерезидентів). Необхідно також докласти зусиль до впровадження на практиці розрахунку макроекономічних показників, що характеризують ефективність інвестицій.

Проаналізувати залежність обсягу іноземних інвестицій від різних макроекономічних показників. Показано зв'язок між збільшенням притоку іноземних інвестицій та покращенням основних макроекономічних показників (зміни ВВП, промислового виробництва, динаміки процентних ставок за кредитами). Тобто вирішення проблеми збільшення обсягів іноземних інвестиційних ресурсів значною мірою залежить від стабільності макроекономіки та наявності тенденцій економічного зростання. При цьому нерезиденти майже не відреагували на коливання на споживчому ринку. Це говорить про те, що великі іноземні інвестори хочуть «закріпитися» на ринку та розширити свою географічну присутність.

Немає необхідності вводити якісь особливі пільги для іноземних інвесторів. Необхідно прийняти окремий закон, який би регламентував порядок надання пільг інвесторам (як вітчизняним, так і іноземним), які реалізують інвестиційні проекти у пріоритетних галузях чи регіонах. Механізми надання таких переваг мають бути ефективними важелями державної інвестиційної політики.

При визначенні інвестиційної привабливості галузей і регіонів рекомендується використовувати макроекономічну цільову методику оцінки інвестиційного клімату, розроблену на основі стандартизованої методики показників досліджуваного явища. Удосконалено основні методи державного регулювання, які раніше використовувалися для мікроекономічних досліджень, зокрема, рекомендовано враховувати важливість різних факторів та чинників при оцінці комплексних показників інвестиційної привабливості, а також визначити та обґрунтувати критерії, за якими можна вибрати фактори для аналізу. Описано обмежувальні

характеристики аналізу макроекономічних об'єктів. Загалом результати, отримані за допомогою такого підходу, повністю відображають поточні тенденції залучення і використання іноземних інвестицій.

Висновок до розділу 1

Таким чином, загалом залучення інвестицій є однією з найбільш динамічних галузей світової економіки і відіграє важливу роль в економічному розвитку та вирішенні екологічних проблем для сталого розвитку. Сьогодні, в умовах глобальної трансформації, неможливо сформулювати ефективність залучення іноземних інвестицій у національну економіку. Водночас аналіз показав, що лише декілька напрямів мали реальний вплив на економічне зростання, що свідчить про неефективність державної системи нагляду за інвестиційною діяльністю в Україні.

Отже, аналізуючи галузеву привабливість України, можна зробити висновок, що найбільш інтенсивний інвестиційний процес має здійснюватися у високорентабельних галузях, які не потребують великих капітальних вкладень для забезпечення їх швидкої окупності. В основному це стосується внутрішньої торгівлі та переробки сільськогосподарської продукції.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ ПРОЦЕСІВ ІНОЗЕМНОГО ІНВЕСТУВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЕКОНОМІКИ ТА ЙОГО ВПЛИВУ НА ОНОВЛЕННЯ ЇЇ СТРУКТУРИ

2.1. Оцінка стану залучення іноземних інвестицій в економіку України

В останні роки у світовій і національній економічній системах все більш позначаються процеси глобалізації, інтернаціоналізації, уніфікації. Одним із напрямків інтеграції вітчизняної економіки у міжнародний економічний простір є залучення прямих іноземних інвестицій, переважно за участю транснаціональних корпорацій.

У сучасному контексті глобалізації та інтеграції все більше уваги приділяється потокам капіталу, особливо інвестиційному процесу. Деякі країни прагнуть залучити прямі іноземні інвестиції в свою економіку, оскільки для країн-реципієнтів це велика кількість можливостей працевлаштування, можливість залучення новітнього досвіду, підвищення рівня життя та підвищення міжнародної конкурентоспроможності.

Українська економіка досягла рівня ринкової економіки, але наша країна все ще перехідна, а прямі іноземні інвестиції є виходом із «магічного кола бідності», зменшуючи залежність від імпорту та маючи можливість створювати власні виробництво баланс.

У сучасній світовій економіці надзвичайно важливу роль відіграють міжнародна торгівля та прямі іноземні інвестиції. Темпи їх зростання значно перевищують світовий ВВП, що є стійкою тенденцією поглиблення інтернаціоналізації. Крім того, через низку факторів розвитку міжнародної економіки в останні десятиліття темпи зростання прямих іноземних інвестицій значно перевищили темпи зростання торгівлі товарами та послугами.

Україна лише зробила перші кроки у світову економіку, але є багато об'єктивних причин, які гальмують цей процес. Однією з причин є низький рівень

іноземних інвестицій в українську економіку. Успішний розвиток економіки України значною мірою залежить від залучення іноземного капіталу, з якого найефективнішим джерелом зовнішнього фінансування є прямі іноземні інвестиції.

Проаналізувати ринок іноземних інвестицій в Україні неможливо без вивчення його структури та динаміки, які визначають основні показники та напрями економічного розвитку країни-реципієнта.

Індекс інвестиційної привабливості України за 2021 рік зріс з 2,4 до 2,84. Як повідомляє Мінекономіки, результати такого дослідження Європейська бізнес-асоціація представила під час експертної дискусії щодо поточного стану інвестиційного клімату в Україні.

Дослідження також показало значне покращення настрою топ-менеджерів компаній-членів ЄБА. Зокрема, 32% респондентів вважають, що за 6 місяців інвестиційний клімат покращився.

Країна зосередилась на важливості запуску механізмів державної підтримки та підтримки інвесторів відповідно до закону «Про державну підтримку інвестиційних проектів зі значними інвестиціями в Україні». Його реалізація сприятиме посиленню загальної інвестиційної активності та підвищенню конкурентоспроможності української економіки на міжнародному ринку. На сьогодні Мінекономіки України розробило майже всю нормативну базу для його реального запуску.

Іноземні інвестиції відіграють особливу фундаментальну та важливу роль в українській економіці, дають змогу економіці країни розвиватися більш позитивними темпами та у правильному напрямку економічного розвитку.

По-перше, потрібно звернути увагу на нормативну базу. В «Законі України про інвестиційну діяльність» зазначено, що інвестиції – це «інвестиції у вартість майна та інтелектуальної власності всіх видів в об'єкт підприємницької та іншої діяльності з метою одержання прибутку (доходу) чи соціального ефекту» є найбільш повним і найбільш повна і найбільш повна характеристика «інвестицій» Сиріченко Н.С. [2.с. 68]. Точне пояснення трактують як «ресурси, вкладені в себе, позичені або залучені у вигляді матеріальної, фінансової, інтелектуальної цінності в об'єкти господарювання та інші види діяльності, короткострокові, тривалі. -строкові,

вітчизняні та іноземні, фізичні особи чи інституційні інвестори, і на цій основі формується національний транснаціональний капітал для отримання прибутку (доходу) та досягнення позитивних соціальних ефектів.

Зокрема, обсяг прямих іноземних інвестицій в економіку України (залишків) на 30.09.2020 р.

Таблиця 2.1. Обсяг прямих іноземних інвестицій в економіку України

ППІ за сферами економічної діяльності у% до загального обсягу		Найбільші країни інвестори у % до загального обсягу	
Промисловість	39,8	Кіпр	31,1
Оптова та роздрібна торгівля	16,3	Нідерланди	20,2
Фінансова та страхова діяльність	9,4	Велика Британія	6,1
Операції з нерухомим майном	9,3	Швейцарія	6,0
Інформація та телекомунікації	5,9	Німеччина	4,6

Джерело: Державна служба статистики України

У третьому кварталі 2021 року наші прямі іноземні інвестиції досягли рекордного рівня за останні роки – із залишком прямих іноземних інвестицій у 4,8 мільярда доларів.

Це для порівняння: 3,7 мільярда доларів за весь 2017 рік і 4,5 мільярда доларів за весь 2018 рік. Значна частина інвестицій, які здійснюються зараз, — це реінвестиції.

Тобто за перші три квартали різниця між інвестиціями нерезидентів в Україну (майже 5,5 млрд доларів) та українськими резидентами за кордоном (0,6 млрд доларів) становила 4,8 млрд доларів.

Саме на цю суму іноземні інвестори збільшили свої активи в Україні за 9 місяців 2021 року. Іноземні інвестиції цього року перевищили темпи залучення прямих іноземних інвестицій у 2018 (4,5 млрд доларів) та 2017 (3,7 млрд доларів).

Статистичні данні свідчать, що у 2020 році від'ємне сальдо припливу та відтоку іноземних інвестицій в Україну становить 100 мільйонів доларів США. І навпаки, у 2019 році залишок був на користь прямих іноземних інвестицій – 5,2 млрд доларів. Тим не менш, зараз ми близькі лише до цифр 2-річної давнини.

На сьогоднішній день особливо важливою є необхідність залучення іноземних інвестицій в Україну, Адже національна економіка знаходиться в стані Важка криза, що вимагає додаткових фінансів Ресурси становлять не менше 27-35% ВВП. Прямі іноземні інвестиції мають багато важливих Переваги перед іншими формами економічного співробітництва:

- стимулювання імпорту капіталу, служіння джерелом інновацій та сучасних технологій підхід до управління, створення нових робочих місць Одночасно підвищити фактичний дохід працівників, підвищити рівень ринкової конкуренції;

- удосконалити структуру економіки та збільшити експорт, забезпечити найефективнішу інтеграцію національної економіки у світі.

Залучення іноземного капіталу допоможе налагодити національну економіку, зменшити її технічну і технологічну відсталість, збільшити конкурентоспроможність українських товарів і послуги на світовому ринку.

Аналіз динаміки щорічних іноземних інвестицій, які отримала Україна у 2015–2019 рр. (див. табл. 2), показує, що їх обсяг суттєво коливається та сильно залежить від політичної і економічної ситуації в країні та світі в цілому.

Таблиця 2.2. Динаміка іноземних інвестицій в Україну

Роки	Іноземні інвестиції в Україну млн.дол. США	
2015	2961	+2551
2016	3284	+323
2017	2202	-1082
2018	2355	+153
2019	3070	+715

Джерело: Державна служба статистики України

На основі наведених статистичних даних можна зробити висновки про те, що протягом 2015-2016 років в українській економіці відбувся певний ступінь відновлення іноземних інвестицій, протягом якого інвестиції склали 296,1 та 3,284 млрд доларів США. США, відповідно. Проте ще у 2017 році необгрунтовані очікування інвесторів щодо стабілізації політичної ситуації в Україні, неефективні заходи протидії корупції та неефективні економічні реформи вкотре призвели до значного зниження іноземних інвестицій в національну економіку (майже на 33%). Невелике зростання іноземних інвестицій в Україні у 2018-2019 роках свідчить про обережну поведінку іноземних інвесторів та їх високий рівень недовіри до стабілізації можливостей бізнесу та покращення інвестиційного клімату в нашій країні. Крім того, згідно з останнім прогнозом Конференції ООН з торгівлі та розвитку (ЮНКТАД), глобальні потоки іноземних інвестицій зменшаться на 40% до 2021-2022 років.

Дослідження показують, що обсяг прямих іноземних інвестицій, вкладених в українську економіку, надзвичайно низький, а українська економіка потребує близько 20 мільярдів доларів інвестиційних ресурсів щорічно. [4, с. 21]. Україна залучає набагато менше інвестиційних ресурсів, ніж інші країни. Наприклад, щоб досягти рівня розвитку Польщі, Україні необхідно щороку протягом 10 років залучати вдвічі більше поточних інвестицій. Для прикладу розглянемо щоквартальний графік інвестицій за попередні 10 років (рис. 2.1.).

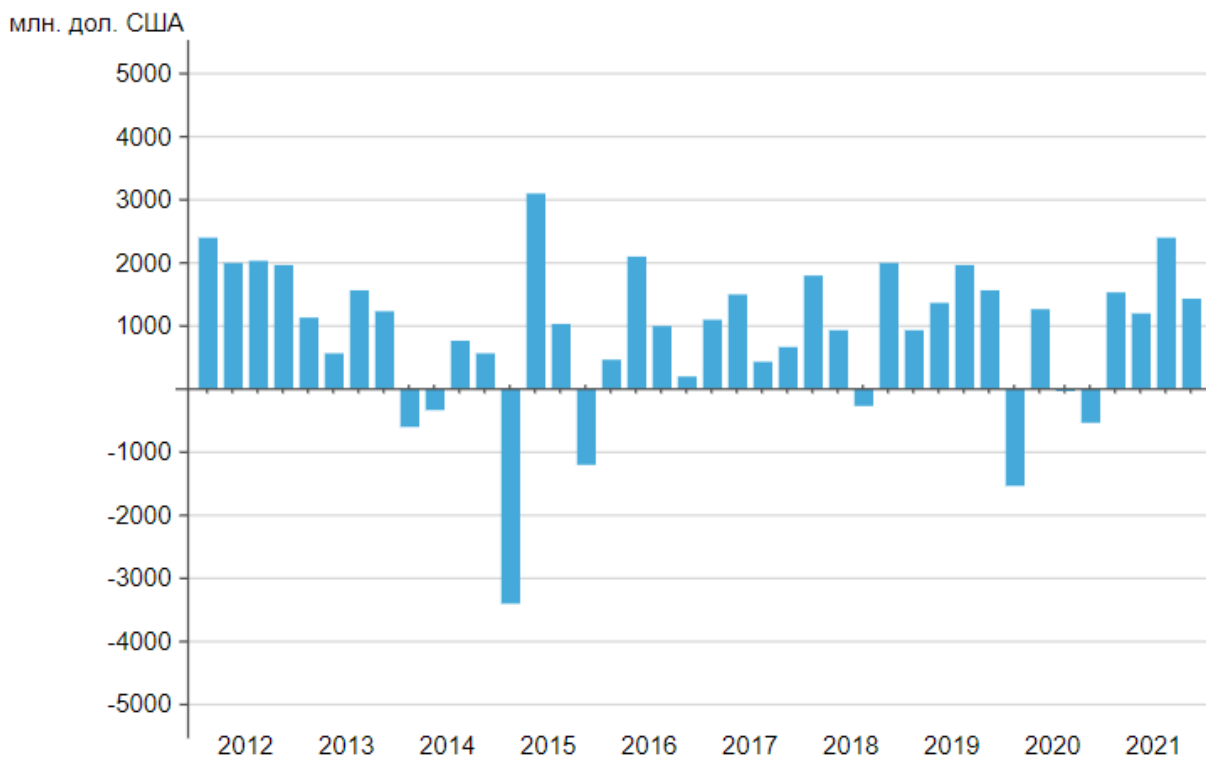

Рис 2.1. Надходження прямих іноземних інвестицій в економіку України за останні 10 років

Джерело: Міністерство економіки України

Основними причинами низького рівня активності іноземних інвесторів в Україні є: внутрішньополітичні та економічні потрясіння, військові дії на сході, анексія Криму, корупція, інфляція, податкове навантаження, відсутність ефективних реформ, високий рівень корупції та відсутність довіри. у судовій системі, нерозвиненість інвестиційної інфраструктури тощо. Зважаючи на те, що привабливість інвестицій у країну залежить насамперед від стабільності її економічної та політичної ситуації, очевидно, що Україна тривалий час була однією з найбільш ризикованих країн Східної Європи для інвестування.

За оцінкою того, наскільки резиденти переказували кошти за кордон, а потім поверталися в Україну як інвестиції, у 2016 році сума становила 134 мільйони доларів. США, 2017 рік – 270 мільйонів доларів, 2018 рік – 485 мільйонів доларів. – 1046 млн доларів США у 2019 році.

Round tripping

У 2021 році чистий притік за операціями round tripping продовжив зростати. Його обсяги оцінено у 1.6 млрд дол. США, що становить 68.5% притоку ПІІ в Україну (рис. 2.2.).

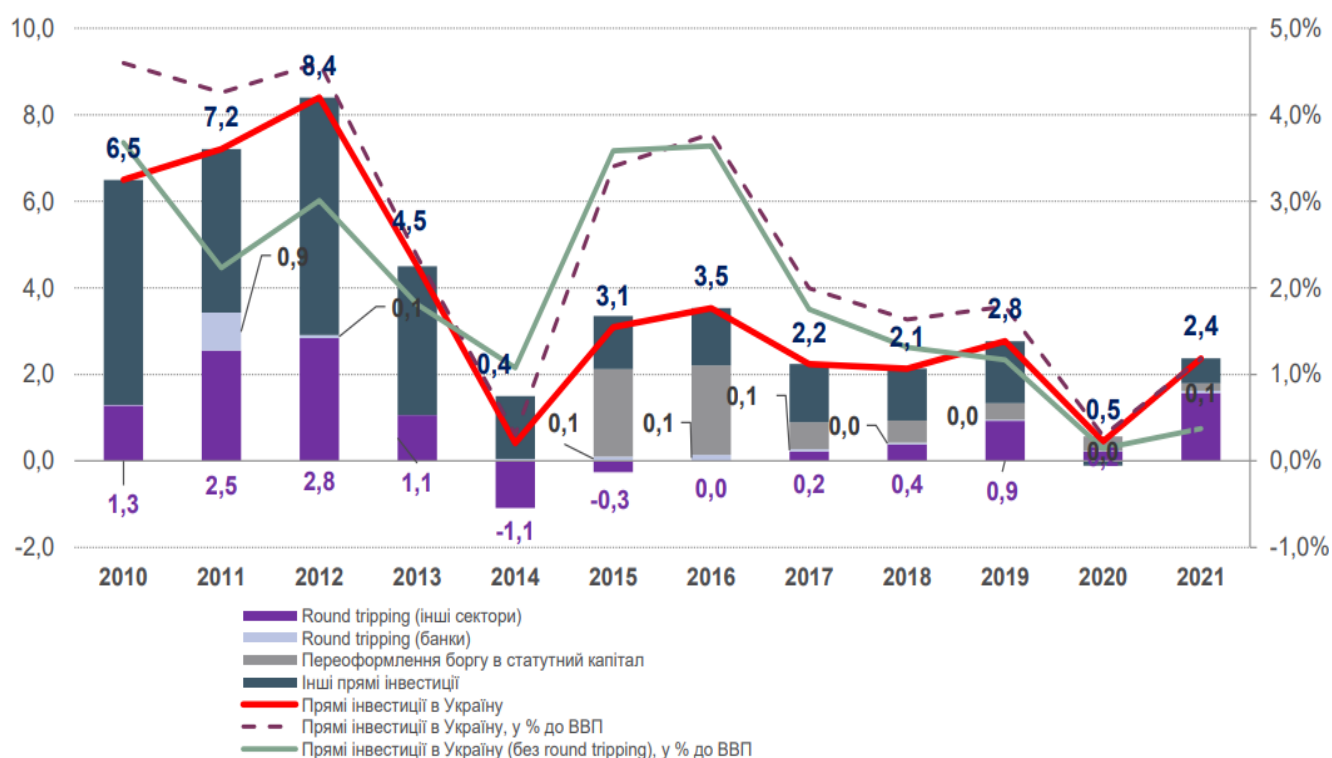

Рис 2.2. Вплив операцій round tripping на обсяги прямих іноземних інвестицій в Україну

Джерело: Національний банк України

Залучення інвестицій має сприяти структурній модернізації, сталому та збалансованому розвитку національної економіки та загалом підвищити її рівень міжнародної конкурентоспроможності. Аналіз привабливості галузі показує, що в Україні найбільш інтенсивний інвестиційний процес відбувається у сферах високорентабельної діяльності, які не потребують великих капіталовкладень для забезпечення швидкої окупності. Тому першочерговими напрямками іноземних інвестицій в Україну на початок 2019 року залишаються промисловість (33%), оптова та роздрібна торгівля (16,7%), фінансова та страхова діяльність (10,9%), операції з нерухомістю (12,4%) та інші. господарської діяльності. Слід зазначити, що існуюча галузева структура інвестицій в українську економіку суперечить пріоритетам нашої країни та не має ефективного впливу на її економічне зростання

та формування інноваційних моделей українських підприємств в умовах економічної нестабільності [3, с. 70]. Окрім інвестицій у харчову та хімічну промисловість, металургію, машинобудування, виробництво будівельних матеріалів та сільське господарство, на передній план іноземних інвестицій мають бути інвестиції у високотехнологічні та наукоємні галузі, що дозволить збільшити експортний потенціал країни та збільшити конкурентоспроможність ринок України.

Найважливішою подією для інвестування України з 2021-2022 року підкреслюється прийняттям та запровадженням закону про "інвестнянь".

Однією з головних цілей Invest in Ukraine на 2022 рік є досягнення балансу між тим, щоб зробити систему державної підтримки максимально доступною та простою для більшої кількості інвесторів, а також забезпечити механізм, за допомогою якого держава може гарантувати, що інвестори, які можуть виконувати свої зобов'язання, будуть отримати підтримку. У тісній співпраці з Мінекономіки та інвесторами команда UkraineInvest розробила пропозиції щодо подальшого вдосконалення системи державної підтримки. Запущена система «заохочення інвестицій», і зараз важливо показати перші успішні випадки підтримки заявок та підписання угод з інвесторами для забезпечення мультиплікаційного ефекту. Успішні приклади спонукатимуть інвесторів подавати заявки на державні стимули. Отже, на початку цього року ми вже мали 5 пріоритетних проектів у процесі заповнення пакету до Мінекономіки. Амбітна мета Українського інвестиційного агентства цього року – подати заявки на інвестиції на суму понад 1 мільярд доларів. Враховуючи досягнення та результати 2021 року, це досяжно.

2.2. Аналіз механізмів державного регулювання процесів залучення іноземних інвестицій в українську економіку як фактора розвитку і реструктуризації

Сьогодні для стимулювання іноземних інвесторів до вкладення власного капіталу в Україну вкрай необхідна прийняття рішень, як з точки зору державного регулювання інвестиційної діяльності, так і з точки зору створення сприятливого інвестиційного клімату. З метою стабілізації економічної ситуації та покращення

інвестиційного клімату вважаємо за доцільне вжити відповідних заходів щодо створення загальних та специфічних умов для розвитку українських ринкових відносин, спрямованих на вирішення проблем державного регулювання інвестицій в Україні. Розробка сучасних підходів до державного регулювання інвестиційної привабливості за допомогою різноманітних методів та інструментів впливу має базуватися на можливості їх виявлення та формування таким чином, щоб підвищити інвестиційну привабливість економіки. Наступні заходи ефективно сприятимуть державним економічним інвестиціям:

- створення центру пошуку інвестора, основним завданням якого буде дослідження ринку потенційних інвесторів та формування політики щодо залучення їх інвестицій на основі надання їм інвестиційних ресурсів для інвестиційних проектів, які їх найбільш цікавлять;

- забезпечення збору фінансової інформації ресурсів великих і середніх підприємств, інвестувати в обрані об'єкти; благодійні інвестиції можуть здійснюватися шляхом публічних аукціонів, які широко висвітлюються в засобах масової інформації, привертають увагу інвесторів, та їх сприяння;

- формування, розвиток та зміцнення взаємозв'язку державні відносини через розвиток кооперативних програм з кооперацією в прилеглих територіях інших країн, кооперацію, діяльність на місцях, формування програм обміну персоналом, найбільший напрямок такого співробітництва, залучення інноваційних методів, новітніх технологій виробництва та обладнання тощо;

- розбудова міст (або інших об'єктів інвесторів) для побудови масштабної процедури ліцензування торгових центрів за умови зобов'язання забудовника інвестувати в інші об'єкти народного господарства, особливо щодо об'єктів його будівництва;

- вартість такої інвестиції визначаються на рівні 8-18% відповідно до проектно-кошторисної вартості об'єктів будівництва;

- перевищення таких умов є недоречним, оскільки існує ризик зниження рейтингу інвестиційної привабливості; відповідальність за повне виконання суміжні об'єкти мають бути закріплені за забудовниками, таким чином збільшиться обсяг

інвестицій, менш привабливих для інвесторів, особливо в інфраструктурі, її високий рівень розвитку є важливим критерієм для вибору інвестицій потенційними інвесторами,

– деякі з пріоритетних об'єктів для інвестування з бюджету мають статус об'єктів інвестування.

Організаційно-економічні механізми активізації іноземної інвестиційної діяльності мають передусім спрямовуватись на мобілізацію та активізацію індивідуальних інвестиційних можливостей суб'єктів господарювання, відмовляючись від безсистемної державної підтримки. Практика показала, що ефективне використання та мобілізація власних інвестиційних ресурсів може стимулювати привабливість іноземних інвестицій, тому державна підтримка інвестиційної діяльності в регіоні має не лише підвищити концентрацію ресурсів, а й підвищити роль державних гарантій, страхування та приватний сектор. інвестор.

Таким чином, органи державної влади повинні використовувати такі важелі для регулювання інвестиційної діяльності та надання їй державної підтримки:

- забезпечити систему використання нового обладнання та технології;
- інформаційно-консультативна підтримка;
- інвестиції за рахунок місцевих бюджетів;
- встановлення спеціального режиму інвестування;
- аукціони та конкурси проектів;
- пільгові позики з місцевих кредитних джерел;
- допомога у наданні податкових пільг для підприємств, що працюють у сферах, де люди є пріоритетними ферма;
- сформувати спеціальний регіональний фінансовий Інфраструктура, тобто спеціалізовані банки та їх мережі Філії, кредитні спілки, інвестиційні фонди та інші Фінансові установи, які фінансують підприємців;
- видача гарантій за кредитами, які одержують підприємці.

Слід зазначити, що комплекс заходів не може сформувати ефективний механізм залучення інвестицій без правильно побудованого алгоритму його

використання. Організація будь-якого процесу, включаючи макроекономіку процес повинен ґрунтуватися на правильній послідовності.

Субмеханізми інвестиційної діяльності України поділяється на три основні:

1) Планування: - Економічний аналіз для визначення формування Тенденції інвестування за галузями та джерелами фінансування; - Визначити основні фактори, що перешкоджають покращенню інвестиційного клімату, встановити інвестиційний ризик;

– класифікація факторів, що впливають на участь інвестиції в країни та регіони, організації та економіки;

– визначити пріоритети та цілі, де план реалізувати збільшення інвестицій.

2) Організація:

– розробити план активізації залучення інвестицій у національну економіку;

– визначення цілей і завдань органів державної влади, органів місцевого самоврядування та самоврядування;

– опис шляхів впливу національних і регіональних, організаційно-економічних факторів, опис форм, методів і засобів впливу, що застосовуються;

– прогноз обсягу інвестицій в економіці враховуються різні фактори;

– визначення переліку пріоритетних інвестиційних проектів у різних галузях та регіонах;

– встановити очікуваний потік доходу інвестиційні ресурси;

– утворення комітету, комітету для виконання програми оновити інвестиційний клімат;

– популярність програми в ЗМІ, участь у ній публічне виконання;

– розробити план дій у рамках впровадження План збільшення інвестицій в економіку стан;

– поетапна реалізація планів і планів активації залучати інвестиції в державну економіку; -

– постійний моніторинг стану виконання програми, внести корективи в існуючі системи (при необхідності) Заходи, спрямовані на залучення інвестицій для досягнення цілей.

3) Контроль:

– аналіз виконання програми за ключовими напрямками після завершення діяльності встановить переваги та недоліки програми розвитку, визначте причину перешкоджати досягненню поставлених у плані цілей.

Організаційно-економічний механізм активізації інвестиційної діяльності дає змогу реалізовувати комплексний підхід до використання різних методів, засобів, інших регуляторів для впливу на процеси залучення інвестицій задля забезпечення координованості та відповідності руху інвестиційних ресурсів стратегічним пріоритетам розвитку держави.

Аналізуючи процеси відтворення основних державно-регулюючих фондів України більшість економістів погоджуються, що нинішня політика девальвації не сприяла, а компенсувала накопичення інвестиційних ресурсів. Неодноразові затримки з індексацією основних засобів та використання занижених показників і коефіцієнтів призвели до того, що амортизація підприємств у кілька разів менша від фактичної амортизації, необхідної для відтворення основних засобів.

Для посилення інвестиційного процесу рекомендується: індексувати основні фонди за темпами зростання цін не рідше одного разу на рік; відмовитися від застосування коефіцієнтів амортизації до норм амортизації; припинити бюджетування амортизаційних відрахувань; безкоштовну конверсію уніфікованого підходу; запровадити система контролю за цільовим використанням амортизаційних фондів на виробничі інвестиції.

Регулювання участі інвестора у приватизації здійснюється відповідно до Закону України «Про приватизацію державних підприємств», «Про малі державні підприємства (малу приватизацію)», «Про приватизаційні документи», Державної програми приватизації. цього року. інші положення. Ця сфера регулювання інвестицій представлена найбільшою кількістю законодавчих актів, але фактичний процес приватизації не зазнав істотного впливу.

Розширити участь інвесторів у приватизації можна шляхом сприяння використанню методів некомерційних (інвестиційних) торгів, створення найбільш сприятливих податкових умов для інвесторів, подальшого вдосконалення механізмів запобігання покупцям державних активів від невиконання умов договорів купівлі-продажу; неприбуткові підприємства як юридичні особи Застосування методів ліквідації суб'єктів господарювання та їх подальша реструктуризація, залучення іноземних інвесторів для приватизації.

Основними секторами економіки України, які найбільше потребують інвестиції, є: виробничий сектор економіки, інфраструктура, сфера енергетики та енергоефективності, аграрний сектор.

До основних країн-інвесторів належать: Кіпр, Нідерланди, Велика Британія, Німеччина, Швеція (рис. 2.3.).

Рис. 2.3. Основні країни інвестори

Джерело: Побудовано автором

Важливим аспектом державного регулювання інвестиційної діяльності є перевірка інвестиційних проектів. Відповідно до законодавства України державні, міждержавні та регіональні інвестиційні проекти та програми, що реалізуються за рахунок бюджетних та позабюджетних коштів, підлягають обов'язковому державному розгляду. Інвестиції з інших джерел фінансування залежать від досвіду

країни у дотриманні екологічних, санітарно-гігієнічних вимог, протипожежної безпеки, міцності та довговічності будівель і споруд, будівельних вимог.

Підвищення інвестиційної активності в країні безпосередньо пов'язане з гарантіями та захистом інвестицій, які надає держава суб'єктам інвестування. Законом про інвестиційну діяльність України визначено, що держава гарантує стабільність умов здійснення інвестиційної діяльності та дотримання прав і законних інтересів її суб'єктів. Інвестиції не можуть бути націоналізовані та експропрійовані без компенсації. Державні органи та їх посадові особи не мають права втручатися в інвестиційну діяльність та обмежувати право інвесторів у виборі цільових показників інвестування, якщо інше не передбачено законом. Якщо інвестори та учасники інвестиційної діяльності зазнають збитків внаслідок порушення їх прав, ці збитки мають бути повністю відшкодовані компетентними органами, які це роблять.

Держава гарантує стабільність умов здійснення інвестиційної діяльності, додержання прав і законних інтересів її суб'єктів. Умови договорів, укладених між суб'єктами інвестиційної діяльності, зберігають свою чинність на весь строк дії цих договорів і у випадках, коли після їх укладення законодавством (крім податкового, митного та валютного законодавства, а також законодавства з питань ліцензування певних видів господарської діяльності) встановлено умови, що погіршують становище суб'єктів або обмежують їх права, якщо вони не дійшли згоди про зміну умов договору.

Слід зазначити, що Україна є нетто-реципієнтом міжнародних портфельних інвестицій. За останні роки Україна має від'ємне сальдо портфельних інвестицій, яке становить більше 30 млрд. дол. Насамперед це пов'язано з кризовими явищами. Для кращого розуміння розглянемо динаміку портфельних інвестицій за останні роки. (рис. 2.4.).

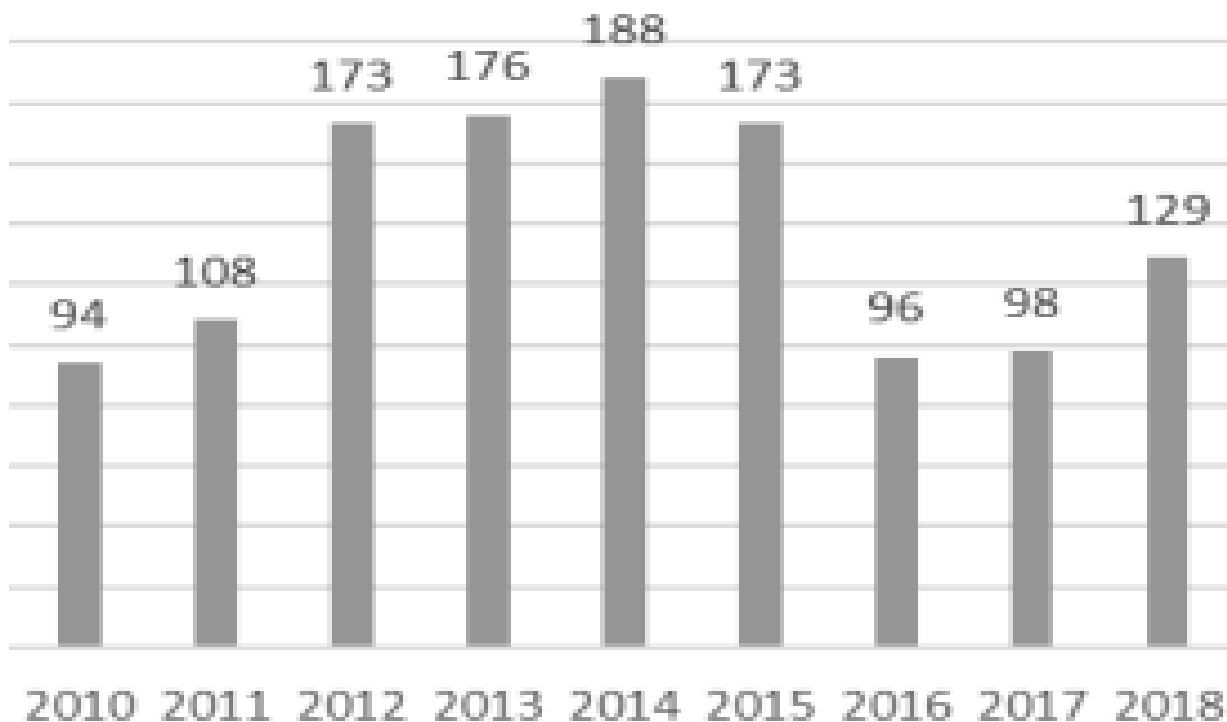

Рис 2.4. Портфельні інвестиції з України

Джерело: Міністерство економіки України

Щодо прямих іноземних інвестицій, то в Україні спостерігається негативна тенденція (рис. 2.5.).

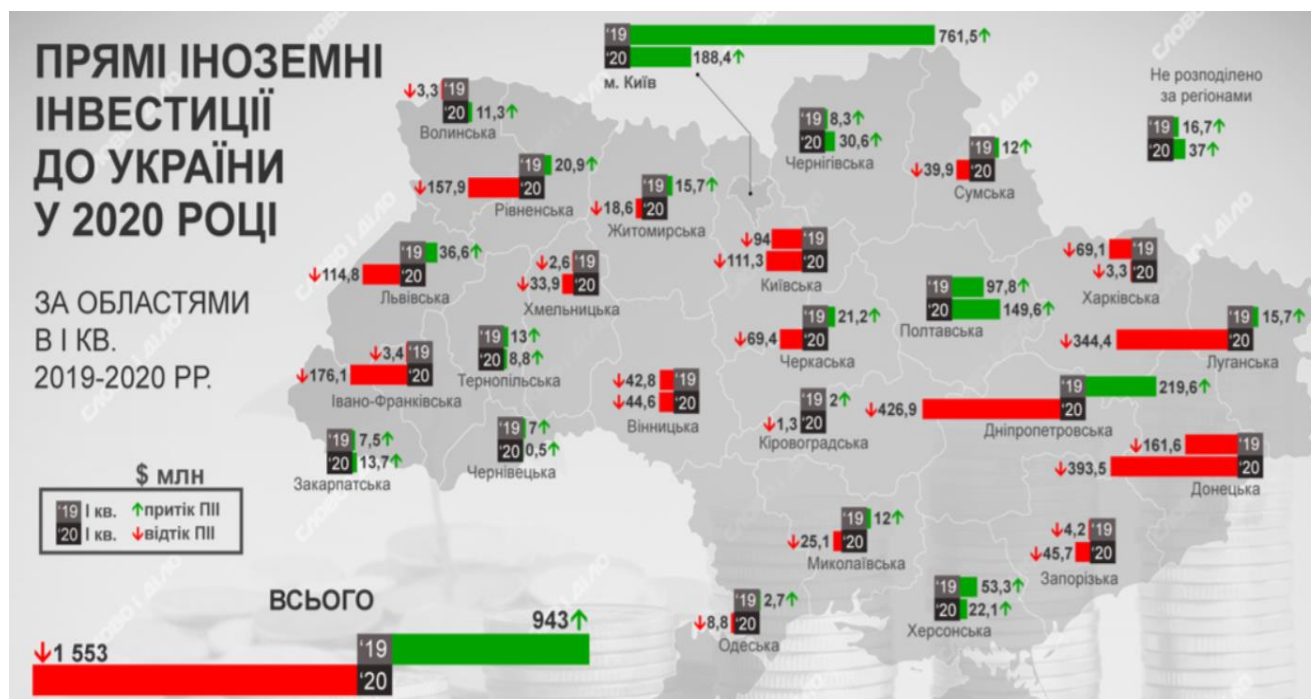

Рис 2.5. Прямі іноземні інвестиції до України

Джерело: [9]

У першому кварталі 2020-го інвестиції з Кіпру скоротилися на 1,4 млрд доларів, з Німеччини – на 427,5 млн, з Нідерландів – на 178,4 млн. При цьому інвестиції зі Швейцарії зросли на 112,1 млн, з Польщі – на 48 млн, з Франції – на 45 млн, з Австрії – на 38,5 млн.

Найвищий відтік інвестицій був у сфері української промисловості – майже 1,6 млрд доларів. Водночас інвестиції спрямовані до сфер фінансів і страхування, ІТ, а також професійної, наукової та технічної діяльності.

2.3. Стан і наслідки іноземного інвестування розвитку авіаційної інфраструктури

Незважаючи на зростання трафіку на ринку авіатранспорту, сучасний стан української авіаційної промисловості не відповідає вимогам розвитку сучасної промислово розвиненої країни та прагненню до євроінтеграції. За роки незалежності нашої країни протягом багатьох років військово-політична ситуація в останні роки була важкою, в авіаційній галузі накопичився і загострився ряд проблем, які перешкоджають її швидкому розвитку: відсутність належного управління, досвіду, тривалий брак інвестиційних фондів та поганий нагляд.

Ринок повітряного транспорту має ознаки монополізму та закритості (включаючи ринок обслуговування обслуговування), нестабільності, низької конкурентоспроможності вітчизняних авіакомпаній, відсутності потенціалу розвитку в країні.

Основною проблемою українського ринку авіатранспорту є насамперед низька якість авіаційного зв'язку (авіаційна інфраструктура) (Див. рис. 2.6.). Недосконала транспортна інфраструктура не може обробляти та доставляти вантажі споживачам «точно вчасно», технічні можливості більшості регіональних аеропортів не відповідають сучасним міжнародним вимогам, вони не готові працювати у «відкритому небі» та потребують негайної модернізації та реконструкції. Аеропорт Маріуполь, аеропорт Краматорськ, аеропорт Миколаїв, аеропорт Бердянськ тощо).

Рис. 2.6. Рейтинг інфраструктури України, 2015–2019 рр.

Джерело: Міністерство економіки України

На жаль, сьогоднішні реалії показують, що держава сама не може вирішити частину проблем, які накопичилися та загострилися за останні роки, і не впорається із завданнями інноваційного розвитку всього повітряного транспорту, особливо аеропорту. Варто зазначити, що роль аеропортів у світі за останні роки значно змінилася, і світова практика показала, що сьогодні для отримання стабільних довгострокових надходжень сучасного аеропорту недостатньо, щоб бути організацією, яка забезпечує інфраструктуру для пасажирів і вантажів стати багатомірною системою, вузлом зв'язку, ділової та рекреаційної діяльності (аерокосмічний, авіаційний мегаполіс тощо). Але для України це все в довгостроковій перспективі. Сьогодні країна потребує ефективного використання інноваційних технологій для розвитку транспортно-логістичної інфраструктури, особливо уберизації та інтелектуальної мобільності, забезпечення відповідності міжнародним стандартам якості пасажирів і вантажів, а також сприяння конкуренції на ринках повітряного транспорту та наземних послуг. Тому основним напрямком

інвестицій є відновлення інфраструктури аеропорту та підвищення продуктивності за рахунок використання інформаційних технологій та інновацій.

Недостатня увага уряду до питань авіаційної галузі, відсутність кваліфікованого керівництва, механізмів регулювання державних фінансів, їх неадекватність, бюрократизм процедур збору коштів заважають аеропортам вийти на більш високий рівень конкурентоспроможності.

Масштабні реформи в управлінні галуззю пов'язані з дерегуляцією та зміною відносин власності. У зв'язку з цим одним із варіантів подальшого розвитку авіаційної галузі є залучення приватних інвесторів, оскільки приватний капітал має більші можливості для залучення таких ресурсів, як фінансові та матеріальні ресурси, а приватні інвестори є ефективними учасниками будь-якого бізнес-процесу завдяки їх професійне ставлення.

Серед наслідків які створили певні проблеми для залучення інвестицій в авіаційну інфраструктуру України можна виділити:

1. Загалом парк літаків та основні засоби морально та фізично застаріли. Враховуючи вимоги ICAO та EASA, більшість українських авіакомпаній не мають права літати до Західної Європи. Цю проблему можна вирішити:

- створення потужного інвестиційного фонду для інвестування в національні програми в авіаційній галузі, оновлення парку повітряних сил (далі - літаки), для залучення інвестицій у придбання нових, більш економічних та екологічно чистих літаків вітчизняного або іноземного виробництва, або в оренду;

- запровадити велику кількість літаків іноземного виробництва та використати банківські кредити для створення потужної державної та недержавної системи лізингу

- на основі вітчизняних досліджень та випробувань створити національний незалежний центр системи сертифікації авіаційного обладнання.

2. Недостатній розвиток регіональної та міжнародної аеропортової інфраструктури в Україні. За словами автора, рішення цієї проблеми:

- розвиток мережі вузлових аеропортів для створення національного хабового аеропорту на базі аеропорту «Бориспіль»;

- підготовка техніко-економічних обґрунтувань, проектної документації, розробка механізмів фінансування комплексних проектів розвитку інфраструктури аеропортів;
- реновація та модернізація наземної інфраструктури, а також будівництво нового терміналу.

3. Недостатній технічний рівень організації та транспортного процесу, недостатнє інформаційне забезпечення. Основними напрямками вирішення проблем є:

- впровадження глобальної супутникової системи АТМ/АТМ на рівні міжнародних стандартів автоматизації та комп'ютеризації обслуговування повітряного руху, авіакомпаній;
- впровадити розвинену та ефективну комп'ютерну мережу для підвищення якості обслуговування;
- створення інтегрованої транспортно-логістичної системи (з метою скорочення термінів доставки, зниження транспортних витрат та оптимізації митних зборів) та подальший розвиток інформаційно-логістичних технологій.

4. Розвиток транспортної мережі недостатній. Цю ситуацію можна покращити за допомогою:

- укладати різні угоди про продаж комерційних прав з іншими авіакомпаніями (інтерлайн, блокчейн угода, маркетингова угода, угода про спільне використання кодів, угода про спільну операцію авіакомпанії);
- створення авіаційних альянсів або приєднання до вже існуючих.

5. Українські транспортно-дорожні комплекси недостатньо швидко інтегруються в європейські та світові транспортні системи. Рішення:

- створення сильного та конкурентоспроможного національного авіаперевізника;
- реалізація положень середньострокової та 2020 року концепції розвитку транспортно-дорожнього комплексу України, а також державного плану у сфері

розвитку повітряного транспорту, безпеки польотів та авіаційної безпеки шляхом створення механізмів моніторингу та контролю. .

6. Українське законодавство у сфері авіації не відповідає міжнародним та європейським вимогам. Цю проблему можна вирішити:

- завершити розбудову національної системи регулювання та національної нормативної бази;
- удосконалити національний механізм регулювання авіаційної галузі;
- внести зміни до законодавства щодо неоподаткування доходів від інвестиційної діяльності, щоб залучити більше інвесторів у галузь повітряного транспорту.

На мою думку, вищезазначені проблеми українського авіатранспортного комплексу суттєво впливають на інвестиційну привабливість галузі, тим самим залучаючи додаткові інвестиційні ресурси. Фактично, інвестиційна діяльність авіакомпаній має бути спрямована на вирішення цих нагальних проблем.

Тому становлення конкурентоспроможної авіаційної галузі в Україні вийде на новий рівень розвитку, особливо після розробки комплексного програмного документа щодо розвитку галузі.

Згідно з поглибленими дослідженнями, на галузеві стани також негативно впливають часті зміни в державних установах управління державними активами авіакомпаній, що знижують ефективність державного регулювання. Здійснюючи інвестиційну діяльність авіакомпаніями, необхідно мати на увазі певні характеристики, а саме:

- масштаби виробництва великі і потребують залучення великого капіталу;
- довгостроковий характер інвестування;
- великі амортизаційні відрахування та висока амортизація основних засобів;
- велика частка державних підприємств, що є перешкодою для приватних інвестицій;

- залежність від національного розвитку та ВВП;
- низька внутрішня конкуренція і низька конкурентоспроможність на зовнішніх ринках.

Враховуючи ці проблеми, сьогодні необхідно розробити національну концепцію розвитку авіаційної галузі України на засадах державно-приватного партнерства із збереженням основних функцій управління державними інституціями на національному, регіональному та місцевому рівнях.

Як наслідок, сьогодні авіаційна галузь, незважаючи на деякі перешкоди, процвітає і потребує інвестицій для модернізації та оновлення. Тому можна сказати, що авіакомпанії є дуже привабливими для інвестування, деякі з яких мають високий інвестиційний потенціал.

Висновок до розділу 2

Тому основними проблемами, які зараз перешкоджають процесу залучення іноземних інвестицій, є: політична та законодавча нестабільність, проблема забезпечення надійних гарантій від змін в українському законодавстві, величезний податковий та адміністративний тиск, високий рівень корупції та бюрократії, висока інфляція та складний процес реєстраційні, ліцензійні та митні процедури. Основним шляхом вирішення проблеми іноземного інвестування має бути: покращення інвестиційного середовища шляхом удосконалення загального та спеціального законодавства для регулювання відносин у здійсненні інвестицій за європейськими стандартами; реалізація інвестиційних проєктів за принципом «єдиного вікна». запровадити економічні механізми захисту від ризиків іноземних інвестицій, надавши державні гарантії інвесторам та відобразивши їх на законодавчому рівні. Необхідно провести подальші дослідження для розробки ефективної інвестиційної політики, яка б сприяла залученню іноземних інвестицій в економіку країни.

РОЗДІЛ 3

ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСІВ ІНОЗЕМНОГО ІНВЕСТУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

3.1. Визначення пріоритетних сфер і ефективних форм та видів іноземних інвестицій в економіку України

Паливно-енергетична промисловість гостро потребує масштабних іноземних інвестицій.

Залучення іноземних інвестицій у цю галузь дуже корисно для вирішення багатьох важливих завдань:

- посилити експлуатацію та переробку енергетичних ресурсів, використовуючи наявні потужності, особливо в тих районах, де можна швидко отримати хорошу віддачу від інвестицій, наприклад, інвестуючи в низку заходів щодо введення в експлуатацію великої кількості нині не діючих вугільних видобувних підприємств Донецьк, Придніпровський та Львівсько-Волинський басейни для покриття витрат на продаж виручки від додаткового видобутку вугілля;
- різке зниження питомих витрат палива та енергії в національному господарстві через перехід на енергоефективні технології;
- комплексна модернізація існуючих виробничих фондів та нових процесів на основі сучасного обладнання та передових технологій, що забезпечує стійке зростання ефективності та безпеки виробництва, а також кардинальне покращення умов праці;
- зменшити негативний вплив металургійного та нафтохімічного комплексів на навколишнє середовище за рахунок використання екологічно чистих технологічних процесів у виробництві, транспортуванні та споживанні енергоресурсів.

Участь іноземного капіталу може значно підвищити швидкість трансформації військового виробництва. Тут є чудова можливість. Це насамперед розвиток

конвертованих підприємств з виробництва товарів народного споживання, агропромислових комплексів та легкої промислової техніки та обладнання, міського транспорту, літаків цивільної авіації, нафтогазового обладнання, медичного та екологічного обладнання. Співпраця з іноземними компаніями для цивільних цілей, таких як виробництво військової електроніки, радіотехніки, комунікаційного обладнання та систем.

Пріоритетними напрямками іноземних інвестицій в Україну є:

- західний регіон (Львівська, Івано-Франківська, Закарпатська, Тернопільська, Волинська області), використовуючи місцеві природні ресурси – сірку, калій і сіль, вугілля, нафту та природний газ, а також розбудову мережу, може ефективно створювати оздоровчі комплекси.

- у Донецько-Придніпровському регіоні (Донецька, Луганська, Запорізька, Дніпропетровська області) необхідно будувати на трансформації гірничодобувної, металургійної, хімічної промисловості та технологічних перетворень; енергійно сприяти розвитку низько енергоспоживаючих галузей, таких як точне машинобудування, автомобілів, літаків.

- найбільш прибутковим у південному регіоні (Одеська, Миколаївська, Херсонська області) є реконструкція та технологічне перетворення портових споруд, розвиток обладнання харчової та консервної промисловості, розширення мережі санаторно-курортних та туристичних комплексів.

На забруднених аварією на Чорнобильській АЕС територіях України необхідно впроваджувати новітні технології та впроваджувати низку екологічних, економічних та соціальних заходів з відновлення при запровадженні унікальних наукових досліджень.

Водночас як пріоритетні напрямки та напрямки іноземного капіталу визначаються об'єкти з особливими умовами інвестування для залучення іноземних інвестицій з дозволу Уряду України.

До таких об'єктів належать:

- підприємства атомної техніки;

- компанії та об'єднання паливно-енергетичних комплексів, у тому числі вугільні, нафто- та газопереробні компанії;
- об'єкти нафтопостачання, нафтосховища міжобласного та загальнодержавного значення;
- державні підприємства залізничного, морського, річкового, повітряного та автомобільного транспорту;
- підприємства та об'єкти електроенергетики, гідроелектростанцій та теплових електростанцій;
- об'єкти освіти та науки, що фінансуються з державного бюджету;
- дороги загального користування;
- метро;
- основний шнур живлення;
- нафто- та газопроводи, трубопровідний транспорт;
- виробники солі та ін.

Без цього перехід до зрілих ринків і повсюдний розвиток міжнародної інвестиційної діяльності були б практично неможливими. Розробки в цій сфері є не тільки актуальними, але й привабливими для іноземних інвесторів, оскільки зазвичай можуть окупити початкові витрати за відносно короткий проміжок часу, створюючи при цьому сприятливу матеріальну базу для подальшої господарської діяльності іноземного капіталу. При розгляді пріоритетів іноземних інвестицій акцент на короткостроковій віддачі від початкових витрат диктується відомими причинами.

Сьогодні, як ніколи, ми потребуємо швидкого повернення інвестицій, щоб допомогти економіці якомога швидше вийти з кризи. Водночас це підвищить престиж міжнародного інвестиційного співробітництва СНД. З цими пріоритетними напрямками, регіонами та об'єктами для залучення іноземних інвестицій все більшої актуальності та актуальності набувають екологічні проблеми національного, регіонального та глобального характеру.

Інвестиції формують виробничий потенціал нової технологічної бази та визначають конкурентні позиції на світовому ринку. У той же час залучення

іноземного капіталу у вигляді прямих іноземних інвестицій, портфельних інвестицій та інших активів відіграє значну роль у багатьох країнах, особливо тих, що вийшли з економічної та соціальної нестабільності.

Особливу роль у активізації інвестиційної активності має відігравати страхування некомерційного венчурного капіталу. Важливим кроком у цьому напрямку є приєднання України до Багатостороннього агентства з гарантування інвестицій (МІГА), яке страхує їх від політичних та інших некомерційних ризиків. Капітал, вкладений в Україну, зможе захистити від ризиків громадянської війни та експропріації, а також втрат через конвертацію української гривні в іншу валюту, а також втрат через невиконання зобов'язань уряду України. . Гарантії ВІГА поширюються на прямі та портфельні інвестиції, середньо- та довгострокові кредити.

Для того, щоб іноземні інвестори мали доступ до інформації про стан українського інвестиційного ринку, необхідно створити національний інформаційний центр сприяння інвестиціям, сформувавши репозиторій українських порад щодо інвестиційних цілей. Створення такої бази є особливо важливим для регіонів, які не можуть самостійно знайти іноземних інвесторів через нерозвинену бізнес-інфраструктуру.

Залишається невирішеним питання надання інформації іноземним інвесторам про чинне законодавство про іноземні інвестиції. Тексти законів і директив недоступні. Навряд чи існує єдиний підхід до статусу та скасування попередніх законів, що ускладнює визначення того, які закони ще діють, а які скасовані. З метою інформування іноземних інвесторів про правову систему України щодо іноземного капіталу, Необхідно видавати регулярний бюлетень, що містить відповідну інформацію кількома мовами.

В Україні інвестиції можуть здійснюватися такими способами:

- створення підприємств з іноземними інвестиціями (спільних підприємств);
- створення підприємств із повністю іноземною власністю та їх філій;

- придбання іноземними інвесторами майна підприємств, майнових комплексів, будівель, споруд, акцій, облігацій та інших цінних паперів;
- право користування землею та іншими природними ресурсами та інші права власності;
- видавати позики, кредит, майно та право власності тощо.

Але, незважаючи на всі зусилля (точніше, звернення) державних органів, приплив стартового капіталу в Україну залишається низьким.

Проблема полягає в тому, щоб стимулювати ефективний приплив іноземного капіталу. У зв'язку з цим виникає два питання: по-перше, в яких сферах слід обмежити потік; по-друге, в яких сферах і в якій формі в першу чергу має бути здійснена участь.

Україна дуже зацікавлена у притоку прямих інвестицій, оскільки вони не збільшують зовнішній борг (навпаки, сприяють одержанню коштів для погашення), забезпечують ефективну інтеграцію національної економіки у світ шляхом промислової та наукової кооперації, діють як джерело інвестицій, виробництва, залучення вітчизняних підприємців передового досвіду.

Я вважаю, що іноземний капітал може проникнути в усі сфери економіки (крім монополізованих державою) без шкоди національним інтересам. Галузеві обмеження повинні застосовуватися лише до притоку прямих інвестицій у сектори, пов'язані з безпосереднім використанням природних ресурсів країни (наприклад, трубопроводи, видобувна промисловість, власність на землю), виробничу інфраструктуру (енергетичні мережі, дороги тощо), телекомунікації та супутниковий зв'язок та військово-промисловий комплекс.

Іноземний капітал бере участь у виробництві та переробці сільськогосподарської продукції, виробництві будівельних матеріалів, будівництві (у тому числі житлового), виробництві товарів народного споживання, будівництві комерційної інфраструктури у вигляді підприємств із 100% іноземними інвестиціями. Через спільні підприємства Україна має доступ до нових технологій, формування яких застосовне до тих же галузей, що й підприємства зі 100%

іноземною участю, а також наукомісткі галузі, приватизація оборонних підприємств вимагає конверсії, а те, що ми називаємо «охороною довкілля». « » сфера діяльності.

Приплив портфеля слід стимулювати в усіх секторах економіки. Вони забезпечують приплив фінансових ресурсів без втрати українського контролю над об'єктом інвестування. Це перевага для країни, насамперед, це стосується видобутку підземних ресурсів. Проте сьогодні залученню іноземних портфельних інвестицій приділяється мало уваги, а в Україні їх майже немає.

За даними Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку, на сьогодні в Україні налічується 35 500 юридичних осіб з акціонерною власністю. Загальна сума випуску акцій, зареєстрованих Комісією на початку 1999 року, становила 24,264 мільярда дирхамів ОАЕ, включаючи 1997 рік. - 9,87 млрд грн. А в 1998р. - 12,24 млрд грн. Однак із загальної кількості акцій лише 21% – це частка, яка фактично залучає кошти, а решта 79% – це проблема корпоратизації, проблема корпоратизації державних підприємств, збільшення статутного капіталу підприємств за рахунок індексація основних засобів. активи. Тобто досі залишається основним завданням процесу зміни власності в нашій країні – отримання корпоративних інвестицій та формування реального та ефективного власника. Тому питання підвищення рівня зацікавленості інвесторів до українського бізнесу за рахунок підвищення активності емітентів на внутрішньому та зовнішньому ринках цінних паперів є сьогодні дуже актуальним.

Як показує досвід залучення інвестицій, наших вітчизняних коштів недостатньо для суттєвого покращення ситуації, тож головна надія покладається на іноземних бізнесменів. Проте іноземні інвестори погоджуються інвестувати лише за певних умов, які вітчизняні емітенти не можуть повністю запропонувати. Основною метою цих умов є перехід на Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку (МСБО), тобто звітність «мовою», зрозумілою іноземному партнеру.

ДКЦПФР має намір запровадити нові національні стандарти бухгалтерського обліку, що стане важливим кроком у покращенні інвестиційного клімату. Особливо з лютого 1998 року. В Україні працює проект FINUC 9701, що фінансується програмою ЄС TACIS. Його основними завданнями є розробка пілотного проекту

фінансової звітності вітчизняних компаній на основі міжнародних стандартів бухгалтерського обліку, а також аналіз перспектив залучення іноземних інвестицій в українську економіку.

Підводячи підсумок, слід сказати, що інвестиційне та бізнес-середовище в Україні загалом складне. Залучаючи в країну іноземні інвестиції, не варто забувати, що лише власними зусиллями можна вивести Україну з нинішньої кризи. Підприємства з іноземними інвестиціями не повинні отримувати податкові пільги, яких українські працівники не мають у тій же сфері діяльності. Досвід показав, що такі заходи мають незначний вплив на іноземну інвестиційну діяльність, але призведуть до того, що початкові підприємства з іноземними інвестиціями будуть виробляти на внутрішньому ринку та потребують податкових стимулів.

Необхідно прагнути до створення сприятливого інвестиційного середовища для іноземних та вітчизняних інвесторів. Це не вкладення своїх грошей. Українському приватному капіталу також потрібні гарантії від примусового виселення та свавілля влади, система страхування від некомерційних ризиків та стабільні умови роботи для довгострокових інвестицій.

Нинішня ситуація в Україні підтверджує відомий факт, що коли назріває потреба в комплексних змінах, часткові зміни взагалі не працюють і можуть призвести навіть до негативних результатів. Лише шляхом рішучих, комплексних, швидких, прозорих та послідовних ринкових реформ на цій основі можна відновити економіку, включаючи інвестиції та інновації, активність та соціальне вдосконалення, що (в результаті фактичного впровадження таких реформ іншими країнами) дасть волю підприємницькій діяльності, ініціативи, створить конкурентне середовище та дасть поштовх для ефективного зростання економіки.

3.2. Удосконалення державних методів і механізмів регулювання процесів іноземного інвестування української економіки

Національна інвестиційна політика — це комплекс економічних, організаційно-правових та інших заходів, спрямованих на створення сприятливого

інвестиційного середовища, коригування структури та підвищення ефективності національної економіки. Ефективна національна інвестиційна політика має призвести до поширення відтворювальних процесів в економіці. Тому важливо усунути наявні недоліки, пов'язані з його виконанням та експлуатацією. Актуальним завданням держави є посилення інвестиційної діяльності та збільшення інвестицій.

В умовах відсутності контролю над значною кількістю стратегічно важливих суб'єктів господарювання більш доцільним слід вважати запровадження заходів з використання результатів діяльності даних підприємств на користь роз(витку національної економіки при мінімальному обмеженні прав інвесторів. Такими заходами можуть бути вимоги щодо вкладення частини прибутку від діяльності зазначених підприємств у виробництво продукції з високою доданою вартістю на території України. Практична реалізація даної пропозиції можлива за рахунок використання економічних методів державного регулювання: податкові пільги та по(даткові канікули при інвестуванні прибутку у підприємства визначених видів діяльності, підвищенні ставки оподаткування при використанні прибутку на інші цілі.

Окрему увагу слід приділити розвитку виробництв, які можуть сприяти покращенню структури зовнішньоекономічної діяльності України, тобто продукція яких матиме одночасно високу додану вартість та попит на зовнішньому ринку, а також імпорто заміщуючих виробництв.

Низький рівень розвитку вітчизняного фондового ринку не сприяє розвитку іноземного портфельного інвестування в Україні. Таким чином, залучення іноземних фінансових інвестицій у достатніх обсягах на даний час можливе переважно на зовнішніх ринках. У свою чергу, потреба збереження національної власності на підприємства зумовлює необхідність використання таких механізмів залучення інвестицій, за яких інвестори не брали би прямої участі у визначенні об'єктів розміщення коштів.

Необхідність стимулювання притоку інвестиційних ресурсів та збереження національного характеру виробництва зумовлює доцільність розвитку механізмів

залучення непрямих фінансових інвестицій у національну економіку. Можливість практичної реалізації даної потреби вбачаємо у створенні державного інноваційного банку. Основними його функціями повинні стати залучення інвестиційних ресурсів шляхом продажу гарантованих державою довгострокових боргових цінних паперів на внутрішньому та зовнішньому ринках та спрямування акумульованих коштів на інвестування у конкурентоспроможні та імпортозаміщуючі виробництва на території України.

Центром розроблено остаточний проект ефективної стратегії залучення прямих іноземних інвестицій – план фокусуванням на таких основних ланцюгах (стратегічних секторах) споживчих цінностей, які призведуть до довгострокового економічного зростання в Україні: машинобудування, автомобільна промисловість; побутова електроніка; ІТ, високі технології; сільське господарство, харчова промисловість; аерокосмічна промисловість, літакобудування; енергія з нетрадиційних джерел енергії. Очікувані результати та ефективність програми наведені в додатку G. Вони мають бути досягнуті шляхом виконання таких заходів національного економічного плану для цілей інвестиційного розвитку: створення умов для трансформації економічного розвитку на інноваційну модель інвестування, стимулювання приватних інвестицій, усунення інвестиційних бар'єрів, удосконалення законодавства щодо регулювання інвестиційної діяльності. Діюча правова система в Україні складається з понад 100 законів та інших нормативно-правових актів, що регулюють інвестиційну діяльність.

Діюча правова система в Україні включає понад 100 законів та інших нормативно-правових актів, що регулюють інвестиційну діяльність.

До них належать український «Закон про інвестиційну діяльність» та «Закон про іноземні інвестиції», «Національна програма заохочення іноземних інвестицій в Україні», український «Закон про цінні папери та фондову біржу», «Про режим іноземного інвестування», «Про захист іноземних інвестицій на Україні», що закладає правову основу інвестиційної діяльності. Разом з тим, необхідно, щоб створення ефективної системи залучення іноземних інвестицій також вимагає вдосконалення відповідної законодавчої бази. Необхідно з'ясувати питання поступок

на національному та правовому рівні та визначити можливості для іноземних інвесторів прибутку від розвідки, розробки, видобутку та видобутку природних ресурсів. Валютне регулювання, Система отримання дозволів та проведення інспекцій також потребує найбільш ретельної перевірки.

Рішення існуючих проблем включають:

- удосконалювати цілі національної інвестиційної політики та їх ефективне використання на основі впровадження передового досвіду формування та функціонування національних інвестиційних систем, запровадження прямих і непрямих методів державної підтримки інвестицій, ведення моніторингу їх досягнення та контролю за ними;

- формування та впровадження;

- інвестиційні проекти, які потребують державної підтримки, інтегровані в загальний бюджетний процес;

- розробка та підтримка спеціальної інституційної системи залучення інвестицій, процедури підготовки та реалізації проектів із впровадженням принципу «єдиного вікна»;

- здійснення передінвестиційних заходів для сприяння залученню інвестицій та сприяння розвитку держпідприємств, покращення нагляду та правового забезпечення інвестиційної діяльності на основі вдосконалення податкового, земельного, корпоративного та митного законодавства;

- впроваджувати міжнародні принципи корпоративного управління та системи розкриття інформації на основі вільного, оперативного та вільного доступу інвесторів до інформації, необхідної для прийняття інвестиційних рішень, удосконалювати організаційно-методичне забезпечення підготовки інвестиційних документів;

- удосконалити систему захисту інвестицій, захистити права та майно суб'єктів інвестування, розвивати міжнародне економічне співробітництво, створити умови для ефективного функціонування та розвитку інвестиційної інфраструктури, залучити інвестиції з міжнародного ринку капіталу, у тому числі розвиток прямих інвестицій та венчурний капітал, інтеграція біржі цінних паперів, служби захисту

прав споживачів, створення центрального депозитарію цінних паперів, впровадження європейської мережі бізнесу в Україні (Європейська мережа бізнес-та інноваційних центрів (EBN));

- створити сприятливі умови для розвитку фінансових ринків; перетворити фондовий ринок на ефективний механізм накопичення заощаджень учасників ринку та спрямовувати їх відповідно до інвестиційних потреб економіки та її позитивної структурної трансформації, шляхом збільшення заощаджень та впливу підвищення приватних пенсій для збільшення «довгострокового» фінансування ресурсів на фінансових ринках;

- налагодження функціонування системи механізмів державно-приватного співробітництва для створення умов для передачі об'єктів державної власності в концесію, удосконалення правової бази внутрішньогосподарського управління державними підприємствами (крім держави);

- покращити інвестиційний клімат шляхом гармонізації інвестиційної, податкової, кредитної та митної політики, удосконалити систему регулювання, спростити процес отримання дозволів та ліцензій, особливо в будівництві, скоротити адміністративні процедури, гармонізувати оподаткування та бухгалтерський облік. Суб'єкти вітчизняного інвестування та іноземні інвестори, усунення технічних та торговельних бар'єрів, спрощення процедур державної реєстрації та добровільне припинення підприємницької діяльності, впровадження іміджевих заходів [5, с.69].

Проте, нині українська економіка перебуває у стані гострого дефіциту інвестиційних ресурсів, що негативно впливає на макроекономічні параметри всього господарського механізму. Для подолання інвестиційного дефіциту української економіки необхідно вжити спільних заходів щодо стимулювання інвестиційної діяльності вітчизняних виробників та залучення прямих іноземних інвестицій.

Держава має різноманітні засоби сприяння іноземним інвестиціям: інформаційна підтримка, податкові пільги, митні пільги, використання фінансових механізмів, державні гарантії. Найважливішим з яких є формування механізму залучення іноземних інвестицій.

Особливу увагу слід приділити залученню ресурсодобувної галузі в інвестиційну сферу. Але світова інвестиційна практика відійшла від цього. В останні роки іноземні інвестиційні ресурси використовуються в основному для розвитку технологічної та сфери послуг. Проблема в тому, що в Україні є багато реструктурованих підприємств (переважно вугільних шахт), які після закриття все ще залишаються зоною забруднення навколишнього середовища. Ці ділянки необхідно утримувати в належному стані – встановлювати сталеві опори, відкачувати воду, стежити за загальним станом. У держави на це не вистачає грошей. Іноземні інвестори також мало зацікавлені. Тому для отримання необхідних коштів доцільно організовувати благодійні заходи, які залучають зацікавлені міжнародні організації до покращення стану довкілля.

За останні роки зросла кількість туристів, які подорожують Україною. Національне інвестиційне агентство уникнуло існуючих проблем, таких як інвестиції в розвиток туристичної інфраструктури. Це покращить існуючий ринок туристичних послуг та збільшить приплив туристів у країну.

Також слід звернути увагу на співвідношення між інвестиційною привабливістю національної економіки та іміджем країни. Це очевидно і визнано на національному рівні. Український фестиваль соціальної реклами та інші маркетингові, екологічні та інвестиційні регіональні проекти. Але в той же час цей зв'язок не згадується в нормативно-правових актах інвестиційної політики.

Сьогодні розвиток України в умовах трансформації економічних відносин потребує ефективного державного регулювання інвестиційного процесу. Держава відіграє провідну роль у створенні економічних стимулів, політичної, економічної, оборонної та екологічної безпеки на благо бізнесу та економічного зростання всіх громадян. Відновлення інвестиційної діяльності на внутрішньому ринку та залучення іноземних інвесторів необхідні для стабілізації економіки та поступового виходу з кризи. Одним із об'єктів державного нагляду є іноземні інвестиції. Це важливе джерело коштів для економічного розвитку України, тому державний нагляд за іноземними інвестиціями є особливо важливим. Державний нагляд за іноземними інвестиціями має базуватися на принципі взаємної відповідальності між

інвесторами та державою з урахуванням як внутрішніх, так і зовнішніх об'єктивних і суб'єктивних факторів, що може бути досягнуто лише шляхом створення ефективної системи нагляду та відповідного наукового-методичного забезпечення.

На думку західних експертів, українська економіка сьогодні така ж, як і в минулому столітті, що чітко підкреслює те, що економіка України потребує неабияких змін. Водночас деякі країни Європи, Латинської Америки та Азії, які широко залучали іноземні інвестиції, відчули після війни стрімкий економічний розвиток, що також підтвердило доцільність його застосування. Іноземні інвестиції в цих країнах найбільш ефективні, якщо використовуються безпосередньо для розвитку інноваційної та експортної промисловості або для заміни імпорту. Зараз Туреччина використовує цю стратегію, і її економіка стрімко розвивається.

Збалансовуючи використання іноземних інвестицій, вони позитивно впливають на економічний розвиток країн, які їх використовують. Як завжди, приплив іноземного капіталу супроводжувався «технологічним ноу-хау», впровадженням нових технологій, швидким створенням додаткових потужностей, підвищенням продуктивності праці та збільшенням трудового потенціалу, внаслідок чого значно підвищився рівень життя населення. Особливо актуально для України, у структурі виробничого потенціалу накопичення основних фондів займає значну частку, Фізично майже повністю робочий.

Весь процес розвитку української національної економіки та його соціально-економічні результати свідчать про те, що для досягнення її ефективності об'єктивно необхідна суттєва зміна інвестиційної стратегії.

Світовий досвід показує, що найбільш ефективний розвиток комплексного потенціалу національної економіки досягається за допомогою ресурсоефективних інвестиційних стратегій. Не тільки матеріальні, технічні, людські, фінансові та інші ресурси, а й надзвичайно важливі ресурси, такі як час. Виграш часу може принести багато переваг, а також відкриває величезні можливості для комплексного розвитку світової економіки. Зниження темпів нагромадження може позитивно вплинути на розвиток матеріального виробництва та вирішення багатьох соціальних проблем.

Але це вимагає перегляду дослідно-конструкторських і проектних робіт, що лежать в основі підготовчого етапу інвестиційного циклу.

За типової соціально-економічної та промислово-технічної ситуації за нової ситуації економічного розвитку частина коштів, що вивільняються внаслідок зниження темпів нагромадження, має бути перерозподілена на користь періодичного перерозподілу. Підготовка інвестицій. Ефективність цього рішення підтверджена світовим досвідом. Як показує практика реструктуризації промисловості в Україні, процес фінансового ринку є дуже активним як з точки зору розвитку різних його секторів і секторів, так і з точки зору розвитку інвестиційних інститутів. У цьому плані держава відіграє важливу роль як гарант стабільності фінансового ринку. Відповідно до закону про фінансовий капітал держава та учасники ринку цінних паперів підтримують приватні та організовані ринки, які сприяють економічному зростанню та загальному економічному зростанню.

Практика свідчить, що сьогодні громадяни України почали вкладати свої вільні кошти в небанківський сектор – інвестиційні фонди, недержавні пенсійні фонди, кредитні спілки.

Тому, враховуючи переваги інститутів спільного інвестування та інших сфер, для посилення інвестиційної діяльності банківським установам слід орієнтувати свою діяльність на ринок взаємного інвестування, створюючи умови для вдосконалення операцій на ринку цінних паперів. У цьому випадку банки суттєво підвищать прибуток за рахунок комісійних надходжень та відкриття та ведення рахунків у цінних паперах, одночасно збільшуючи клієнтську базу та суттєво зменшуючи відтік банківських ресурсів на формування банківських резервів, оскільки вимоги до банківських резервів нижчі. Резерви активів, інвестиційні фонди. Безумовно, для посилення інвестиційної діяльності суб'єктів господарювання та фізичних осіб необхідно безперервно проводити роз'яснювальну роботу, постійно розкривати проблеми, що виникли у сфері інвестиційної діяльності, роз'яснювати напрями та методи вирішення цих проблем (Додаток А).

На мою думку, на вирішення вищезазначених проблем має впливати банківська галузь, яка має стабілізувати діяльність банківських установ і таким

чином відновити довіру населення до вітчизняної фінансової галузі. Крім того, за підтримки держави банківська галузь може отримати вигоду від створення та впровадження чітких соціально-економічних та освітніх програм, конференцій, семінарів, круглих столів та потенційних клієнтів, де вони отримають вичерпну інформацію про переваги банківської та консультативної підтримки в процес придбання цінних паперів інвестиційного фонду.

Банківським установам слід активізувати свою роботу в цьому плані, оскільки сфера взаємного інвестування є дуже прибутковою і, на нашу думку, дешевшою, ніж інші активні види бізнесу, наприклад, кредитування. Тому, хоча інтенсифікація спільного інвестування банківськими установами та потенційними інвесторами на ринку є складною, ще не повністю розкритою та не висвітленою, ані сформульованою та детальною, вона має надати значний поштовх для ефективного розвитку банків. Використання внутрішніх фінансових ринків як передумови для інтенсифікації інвестиційного процесу.

Трансформація української економіки та перехід до ринкових відносин у всіх галузях привели до повільного, але постійного покращення економічної ситуації в країні. Звісно, це сприятиме відродженню фінансового ринку з усіма його основними гравцями та посередниками, а саме: комерційними банками, валютно-фондовими біржами, інвестиційними фондами (компаніями), пенсійними та страховими фондами, Національним банком України, лізингом відповідно до чинного законодавства для корпорацій, кредитних спілок та інших фінансових установ, які здійснюють діяльність на фондовому ринку.

Великі підприємства, що діють в області, відіграють важливу роль у розвитку соціальної сфери, вони розвивають виробництво та витрачають великі кошти на створення соціальної інфраструктури.

Практика свідчить, що соціальна інвестиційна діяльність суб'єктів господарювання проявляється у сферах, де підприємці здійснюють господарську діяльність.

Спільна зацікавленість у активізації інструментів та методів соціальної взаємодії між бізнесом та місцевими громадами створює нові перспективи для

реалізації регіональних стратегій сталого розвитку, сприяє громадській активності в регіоні, створює позитивний інвестиційний клімат і в кінцевому підсумку забезпечує соціально-економічний розвиток.

З розвитком соціальної сфери особливо важливою є охорона природних ресурсів та забезпечення якісного природного середовища, тобто екологічної безпеки.

Тому в процесі розвитку промислових об'єктів, соціальної інфраструктури необхідно приділяти увагу збалансованості еколого-економічних інтересів території та оцінці впливу діяльності на навколишнє середовище.

Крім того, дуже важливим є розвиток ключових і стратегічних галузей національної економіки, розширення виробництва, тобто забезпечення випуску експортних товарів і продукції, а також виробництва імпорто-замінних товарів. Не менш важливим є забезпечення внутрішнього ринку вітчизняними товарами, особливо сільськогосподарською продукцією, легкими стравами та продуктами харчування. Для забезпечення енергетичної безпеки країни необхідно розвивати розвідку та видобуток нафтогазових родовищ, модернізувати нафтопереробні заводи для забезпечення високоякісним паливом та зменшити залежність країни від імпортованого природного газу та нафти. Постачання природного газу на хімічні заводи може призвести до різкого зниження ціни на мінеральні добрива, що, у свою чергу, вплине на витрати, такі як сільськогосподарська продукція.

3.3. Напрями і форми стимулювання залучення інвестицій з метою розвитку авіаційної інфраструктури України

Авіація довгий час була в центрі економічного успіху багатьох країн світу, і з самого початку польоти допомагали створювати міжнародні торговельні зв'язки та створювати життєво важливі внутрішні зв'язки, які «з'єднують» нації.

В авіації, як і в інших галузях, які не знаходяться на радарі топ-чиновників, роками накопичилося багато проблем.

Сьогодні інфраструктура потребує створення ефективної команди та професійного підходу наприклад як Укравтодору, що допоможе швидко та легко вирішувати галузеві проблеми для подальшого розвитку та розвитку авіаційної інфраструктури країни.

Яких першочергових кроків очікує авіаційний ринок ?

1. Затвердження Авіаційної стратегії України до 2030 року

Довгострокове стратегічне планування має важливе значення для сталого та економічно вигідного розвитку повітряного транспорту.

У країні, де середній термін перебування на посаді міністра не перевищує кількох років, важко гарантувати стабільність і поступовий розвиток галузі.

Тому галузі необхідно розробити довгостроковий план сталого розвитку авіації, щоб забезпечити очікуваний розвиток авіаційної галузі до 2030 року.

Це має стати відправною точкою національної стратегії розвитку авіації, яка включатиме чіткий план та набір ключових пріоритетів.

Все це дозволить розробити ефективну та конкурентоспроможну політику, яка забезпечить легітимність рішень при інвестуванні у великі та дорогі інфраструктурні проекти.

Ця стратегія має бути основою для всіх політичних документів у галузі, щоб ефективно використовувати потенціал центру та вигідне географічне розташування на карті світу.

Забезпечити економічне зростання в усіх регіонах країни та створити високооплачувані робочі місця в галузі.

Пріоритетним вважається будівництво та розвиток інфраструктури аеропортів для сприяння розвитку внутрішнього повітряного транспорту, створення національних авіаліній та захисту національних інтересів.

2. Скасування ПДВ

Зняття ПДВ на внутрішніх авіаперевезеннях – крок, якого чекали всі без винятку українські авіакомпанії. Це полегшить податкове навантаження для українців, які обирають внутрішній туризм замість відпочинку за кордоном.

Адже цей податок нараховується на вартість авіаквитків на внутрішні рейси, тоді як закордонні рейси звільняються від ПДВ.

У цьому рішенні вирішальне значення має спосіб застосування механізму скасування ПДВ.

Авіакомпанії також є платниками ПДВ, оскільки отримують багато послуг від зовнішніх постачальників, які надають послуги в Україні (наземне обслуговування, технічне обслуговування, заправка, аеропортові та аеронавігаційні збори тощо).

Поки що вартість авіаквитків покриває майже весь ланцюжок механізму скасування ПДВ, вартість авіаквитків у центральному регіоні може бути знижена на 20%, а реальний прямиий ефект може бути досягнутий від відновлення економіки регіонального аеропорту.

3. Фонд фінансування авіаційної інфраструктури

Для масштабної реконструкції та будівництва життєво важливої авіаційної інфраструктури країни лише протягом наступних трьох років буде потрібно виділення понад 40 млрд грн з різних джерел. Зокрема, у 2021 році з національного бюджету планується виділити 3,3 млрд Єміратів на фінансування інфраструктури повітряного транспорту.

Для успішного розвитку української авіації необхідно думати про великі проекти та діяти швидше за сусідів. Конкурентоспроможні аеропорти на східноєвропейському ринку не сплять, тому наша держава надавати конкурентоспроможну авіацію з першого дня відновлення продукту.

Важливо завершити реконструкцію аеропортових комплексів в аеропортах Вінниця, Херсон, Дніпро, завершення будівництва Одеси, будівництво першого за час незалежності нового аеропорту на Закарпатті.

За аналогією з дорогами, створення цільового національного фонду для розвитку інфраструктури повітряного транспорту є важливим кроком на шляху до досягнення багатьох цілей.

Це реконструкція існуючої інфраструктури та будівництво великих державотворчих проектів, які принесуть користь усім регіонам країни, підвищать

якість життя українців, з'єднають їх швидкісним і безпечним авіасполученням. Тому такі фонди діють у більшості розвинених країн.

Вплив таких інвестицій на дорожній сектор – додаткове зростання ВВП приблизно на 1,5% на рік, причому залізниця оцінює ймовірний вплив подібної схеми на залізничний транспорт на рівні зростання ВВП на рівні 2,5-3,5%.

Аеропорти є життєво важливими центрами місцевої економіки, забезпечуючи зв'язок, можливості працевлаштування та є магнітом для місцевих транспортних програм.

Щодо України, то, за оцінками експертів, кожна 1 гривня валової доданої вартості, безпосередньо створеної авіатранспортною галуззю, дає близько 3,60 гривні для стимулювання економічної діяльності в рамках національної економіки.

Для країн, що розвиваються, річна економічна віддача від інвестицій в один проект авіаційної інфраструктури може становити від 16% до 28%.

Фінансовою основою для створення таких фондів можуть бути: кошти, залучені від акцизного збору на авіаційне паливо та ПДВ на внутрішніх рейсах (до скасування), перерахування акцій зі спеціального фонду фінансування національних авіаційних витрат, участь України в Міжнародній авіації. Організація (20-35 %), дивіденди від державних аеропортів та постачальників аеронавігаційного обслуговування.

Крім того, додатковим джерелом співфінансування таких проектів можуть слугувати кошти, залучені під державні гарантії (кредити державних банків Укресімбанк, Ощадбанк та Екобанк), інфраструктурні облігації (облігації внутрішньої державної позики), мікрофінансові установи, місцеві субсидії та залучення корпоративний інвестор.

4. Україна та ЄС: укладення угоди про спільну повітряну зону

Проевропейський перевізник, розроблений Україною, є важливим, тому важливо якнайшвидше завершити процес підписання Угоди про спільний повітряний простір між Україною та ЄС та його державами-членами.

Важливо продовжити імплементацію законодавства ЄС щодо діяльності та розвитку цивільної авіації в українське законодавство.

Важливо також забезпечити інтеграцію України до Єдиного авіаційного простору ЄС, технологічну інтеграцію до європейського контролю, процедури регулювання аеропортів, інструменти державної підтримки авіаційної галузі, правила доступу до ринку наземних послуг тощо.

З іншого боку, для успішного розвитку українських авіаперевізників та реалізації потенціалу національного вузла необхідно посилити повну лібералізацію авіатранспорту («відкрите небо» або повна лібералізація діє лише для 25 країн).

Цього можна досягти шляхом зняття однакових обмежень на кількість, пункти та частоту призначених авіакомпаній під час польотів між Україною та країнами Південної та Північної Америки, Азії, Африки та Близького Сходу.

5. Підтримка суб'єктів авіаційної галузі, які постраждали від пандемії COVID-19

Оскільки авіакомпанії та аеропорти ослаблені та фінансово висохли через безпрецедентне падіння операційних показників у 2020 році, українська авіаційна промисловість була змушена шукати внутрішні резерви та виживати за рахунок власних позик.

У той же час більшість урядів у всьому світі підтримують або субсидують свої національні сектори повітряного транспорту.

Заходи підтримки відрізняються залежно від країни, але зазвичай включають заходи у вигляді державних позик, державних гарантій за комерційними позиками (або відсотків за позиками), грантів на повне скасування, відстрочення податків і нарахованих відпусток, заробітну плату, конвертовані облігації та варанти, пряме введення статутний капітал та інші форми прямої рекапіталізації (Додаток Б).

Враховуючи наявні виклики, держава може підтримати та захистити галузь за допомогою комплексного пакету заходів, коли ресурси обмежені, а гравці ринку продовжують потребувати підтримки.

Він може включати коротко- та середньострокові заходи, подібні до тих, що діють в інших країнах, а саме: скасування ПДВ на внутрішніх рейсах та акцизного збору на авіапаливо, надання податкових канікул та інших податкових пільг, відстрочення виплати заробітної плати, гарантований державою комерційний кредит

(або покриття відсотків по сумі позики) виплати Заробітної плати та утримання працівників гравців ринку, відмова підвищувати тарифи на аеронавігацію в усіх аеропортах до зняття в країні карантину.

6. Розроблення нової Державної програми з безпеки польотів

Конвенція про міжнародну цивільну авіацію (Чиказька конвенція) включає вимогу створити Державну програму безпеки, спрямовану на досягнення прийняттого рівня безпеки польотів та авіаційних операцій, гармонізації та розширення потенціалу управління безпекою.

Розвиваючи та розбудовуючи інфраструктуру повітряного транспорту (з метою мінімізації людських втрат, матеріальних, фінансових, екологічних та соціальних збитків) необхідно також розробити та затвердити Державну програму з безпеки польотів на підставі стандартів та рекомендованої практики ІКАО.

Україна регулярно підтверджує прогрес у впровадженні стандартів та рекомендованої практики ІКАО в організації державної системи контролю за безпекою польотів.

Розробка та затвердження Державної програми безпеки польотів гарантуватиме дотримання відповідності міжнародним вимогам та практикам безпеки польотів. Також забезпечить розвиток ефективної, дієвої, безпечної, надійної, доступної і стійкої авіатранспортної системи, задля підвищення якості життя, безпеку і можливості для всіх українців.

7. Корпоративне управління

Повинен продовжуватись процес корпоратизації стратегічних підприємств авіаційної галузі, поширюючи передовий досвід, який уже впроваджено в аеропорту «Бориспіль».

Стратегічні державні авіаційні компанії, такі як Украерорух та аеропорт «Львів», повинні мати ефективні та професійні наглядові ради, власну політику власності та ключові показники діяльності.

Корпоративне управління сучасних авіакомпаній має бути ефективним і вільним від політичного впливу, а рішення приймаються повністю в інтересах компанії.

Світова практика підтвердила, що корпоратизація державних підприємств забезпечує ефективну роботу підприємств, покращує якість обслуговування, приносить фінансову вигоду бюджету, позитивно впливає на національну економіку, залучає іноземних інвесторів та знижує ризики корупції.

Компанії з надійним корпоративним управлінням, як правило, добре керовані та ефективні, а наглядові ради діють у національних інтересах. Це створить чітку та прозору структуру ДП.

Сьогодні як ніколи важливо об'єднатися, щоб побудувати сильнішу, процвітаючу, більш інклюзивну та більш стійку націю.

Швидкі та доступні авіаперевезення є невід'ємною частиною цього. Тому ми сподіваємося, що міністр та його команда розроблять чіткий план та набір ключових пріоритетів розвитку української авіації, продовжать інвестувати в розвиток стратегічної інфраструктури для забезпечення сталого та економічно вигідного розвитку авіаційної галузі та нашої країни процвітання.

Серед найбільших авіакомпаній України доцільно було обрати компанію «Міжнародні авіалінії України» (МАУ), провідну міжнародну авіакомпанію України. МАУ надає пасажирські та вантажні послуги. Сьогодні МАУ має понад 40 представництв в Україні та по всьому світу. Комерційна мережа МАУ охоплює 70 країн. МАУ пропонує більше прямих рейсів з України до Європи, ніж будь-яка інша авіакомпанія, з 300 регулярними рейсами на тиждень. МАУ співпрацює з багатьма провідними авіакомпаніями світу і має понад 126 угод про взаєморозрахунки. Ще одна сильна авіакомпанія – Українсько-Середземноморські авіалінії. Переважна більшість — це регіональні малі та малі компанії, діяльність яких переважно зосереджена на чартерних рейсах, і такі авіакомпанії мають дуже низьку частку постійних маршрутних операцій.

Про стан і найближчі перспективи розвитку ключових аеропортів країни

Українська аеропортова галузь продовжує розвиватися через низку причин: продовження інтересу до України, запуск нових авіаліній, удосконалення нормативного поля, поступове відновлення вітчизняних аеропортів. Рекомендую

детальніше розглянути поточний стан великих аеропортів та визначити перспективи.

"Чудова десятка" і прогноз 2018

Станом на 1991 рік в Україні було близько 50 цивільних аеропортів, а також велика кількість авіабаз і злітно-посадкових смуг. Більшість із цих курортів були частково втрачені (занедбані з різних причин) під час незалежності. Проте за останні 20 років українська економіка органічно визначила великі пасажирські аеропорти, кількість яких коливається від 13 до 19 (залежно від економічної та політичної ситуації в регіоні, стабільності електроенергії та існуючих операторів) наявності сертифіката). Сьогодні лише десять аеропортів залишаються незмінними учасниками рейтингу пасажиропотоку.

Бориспіль

Головний аеропорт країни продовжує радіти розвитком внутрішньої інфраструктури: розширення галерей, створення транзитних зон для пасажирів, добудова автостоянок перед терміналом D, відкриття прямого залізничного сполучення з Києвом (привіт, Узбекистан) - це неповний перелік гордостей Борисполя. З приходом лоукостера Ryanair і провідної бізнес-авіакомпанії Qatar загальна кількість АК перевищила 50 і продовжує зростати. Найсвіжіші «натяки» про можливий переїзд Wizz із Жулян до Борисполя — найкращий тому доказ. Одним словом, пілоти з передмістя Києва наполегливо працюють на свій хліб, займаючи перше місце в українському та міжнародному рейтингах (ACI). Тож 12,65 млн пасажирів до кінця року цілком можливо.

Харків, Запоріжжя, Дніпро

Харківські пілоти постійно розвивають нові напрямки та підключають все більше авіакомпаній, забезпечуючи хороші умови співпраці та гнучкі тарифи на обслуговування. Це призвело до щорічного збільшення пасажиропотоку на 20%. Зазначимо, що перспективним залишається варіант співпраці з Харківським аеропортом, найбільшим лоукостером Європи Ryanair. Але це не стільки пасажиропотік, скільки ремонт і технічне обслуговування літаків. Це можливо, якщо оператор аеропорту (група компаній DCH) інвестує у добудову існуючого ангару

Boeing Regional Services і передбачає створення та навчання техніків. На щастя, науковий потенціал Харкова все ще існує (є авіаційний завод, професійний університет і багато суміжних авіапідприємств). Цей комерційний проект має потенціал стати великим проривом в українському секторі техобслуговування.

У Запоріжжі після поточного обслуговування аеропорту у 2017 році сьогодні створюють абсолютно новий аеропортовий комплекс. Будівництво профінансували вчасно в порівнянні з «Одеським довгостроком». За підсумками 2018 року аеропорт «Запоріжжя» обслуговуватиме 400 тисяч пасажирів. Також прогноую значне збільшення пасажиропотоку після введення нового терміналу (у 2019 році). Єдине, що стримує ці перспективи – це поява нового аеропорту «суперника «Придніпров'я» за 70 кілометрів на північ, який лише нещодавно ширився в Інтернеті.

З тих же причин, що й Запоріжжя, Дніпро може припинити розвиток. Або, якщо всі учасники процесу згодні (бізнес + місто + влада), він може злетіти. Поки що в аеропортах спостерігається незначна позитивна тенденція, але, на жаль, принаймні деякі зміни в інфраструктурі не підтримують цю тенденцію.

За моїми поглядами переговорний процес з інвесторами щодо концесії авіаційної інфраструктури відновиться. Також потрібно буде активізувати лобістів з місцевої влади, які покажуть можливість регіональних курортів, які зможуть «продавати» курорти, але тільки на вигідних для громади умовах.

Прийняття Національної транспортної стратегії та початок інтеграції Авіаційної стратегії з регулюванням авіаційного законодавства створить більш прозору гру та зробить можливими прогнози на завтра.

Загалом, авіакомпанії будуть процвітати завдяки покращенню валютного регулювання, зниження вартості авіаційного палива та покращенню податкових умов. З іншого боку, за повної підтримки держави та будівництва аеропорту українська економіка має потенціал для значного зростання.

Висновок до розділу 3

Тому, згідно з реаліями сьогодення, іноземні інвестиції сьогодні є ресурсом, який у будь-якому випадку в короткостроковій перспективі може найбільш суттєво сприяти підвищенню ефективності українських підприємств, сприяючи тим самим розвитку відповідних регіонів та міст. З впровадженням усіх або принаймні деяких пріоритетних заходів, зазначених у цьому пункті, будуть створені можливості для покращення інвестиційного клімату в країні, а отже, найближчим часом збільшиться потік прямих іноземних інвестицій.

ВИСНОВКИ

Іноземні інвестиції – цінності, що вкладаються іноземними інвесторами в об'єкти інвестиційної діяльності відповідно до законодавства України з метою отримання прибутку або досягнення соціального ефекту, переважно довгострокова інвестиція у бізнес, що гарантує участь інвестора в управлінні та контролі бізнесу. Інвестиції спрямовані на максимізацію прибутку на капітал, прибуток від бізнесу, прямі та непрямі вигоди від контролю над компанією. За допомогою іноземних інвестицій можна покращити економічний розвиток країни, стимулювати конкурентоспроможність, створити нові робочі місця, отримати нові специфічні технології виробництва, стимулювати експорт. Інвестиції також є джерелом непозикового капіталу та валютних надходжень.

Для покращення інвестиційного клімату в Україні, перш за все, фінансова та політична стабільність та ефективна боротьба з корупцією, а також спроможність та доступність місцевого ринку є важливими аспектами прийняття рішень інвесторами.

При цьому необхідно переглянути інвестиційну політику України та виробити унікальну та чітку стратегію залучення іноземних інвестицій, оскільки залучення іноземних інвесторів в економіку є важливою органічною частиною інвестиційної політики будь-якої країни. Україна має великий потенціал, тому що наша країна має багато ресурсів, які потрібні іншим країнам, тому їй потрібно залучати інвестиції, щоб придбати технологічну базу, яка принесе більше ресурсів і зросте економіку в кілька разів.

Збільшенню притоку прямих іноземних інвестицій в Україну перешкоджає та обставина, що Україна сприймається як країна з високим ризиком і великими витратами. У зв'язку з цим потреби інвесторів у пом'якшенні політичних ризиків – реальних та очікуємих – дуже великі.

Україні не вистачає установи, яка б на практиці залучала б інвесторів та допомагала їм подолати труднощі. В Україні необхідно створити інституційну систему страхування інвестиційних проектів. Оптимальним заходом для вирішення цієї проблеми є співпраця з іноземними перестраховальниками у формі створення окремих проектів для перестраховання з іноземними страховими компаніями з метою диверсифікації ризиків, що сприятиме надійності гарантій залучення прямих іноземних інвестицій в Україну.

Передумовою успішної інвестиційної діяльності є низький рівень інфляції та передбачуваність рівня цін в економіці. Для забезпечення цих двох умов необхідно забезпечити контроль за доходами та видатками бюджету та розв'язати проблему державного боргу, а також розробити механізм, який би забезпечив перелив фінансових ресурсів з галузей, де вони є у відносному надлишку, у галузі, де є потреба в капіталі. На сьогодні перш за все треба вибрати ті сектори економіки, які найбільш потребують іноземних інвестицій, і ті, у яких капітал буде здійснювати обіг найшвидше. Для України необхідно розглядати залучення іноземних інвестицій у контексті структурних змін та економічного зростання. Пріоритетними завданнями, які необхідно вирішувати за участю прямих інвестицій, є структурна реформа економіки, технологічне оновлення виробництва подолання залежності країни від імпорту.

Забезпечення економічного майбутнього України залежить від досягнення якості змін в інвестиційному кліматі. Інвестиційна політика держави повинна бути спрямована на створення умов для захисту іноземних інвестицій з метою стимулювання залучення стратегічно важливих інвесторів до країни. Створення ефективної системи залучення іноземних інвестицій в Україні надасть впевненість інвесторам у захисті їх інвестиційних прав та стабільної діяльності на території України. Слід зазначити, що Україна володіє значним потенціалом для вкладення у її економіку необхідних інвестицій. Завдання нашої держави - реалізовувати цей потенціал та створювати умови для належного функціонування залучених коштів, що дасть змогу забезпечити стабільний соціально-економічний розвиток країни,

збільшення кількості і модернізацію робочих місць, а також запровадити у виробництво нові технології.

СПИСОК БІБЛОГРАФІЧНИХ ПОСИЛАНЬ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Закон України «Про інвестиційну діяльність» від 18.09.1991 р. No 1560–XII (редакція від 13.02.2021 р.), URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1560–12>
2. Василиця О.Б. Іноземне інвестування: загрози економічній безпеці України. Економіко-правовий часопис. 2016. Вип. 1. С. 12—22.
3. Дропа Я. Б. Підприємства з іноземними інвестиціями як форма залучення іноземного капіталу в Україну // Молодий вчений. 2015. - № 8(2). - С. 48-53.4.
4. Дуортмес П.О. Теоретико-методичне забезпечення оцінювання інвестиційно-інноваційної діяльності промислового підприємства: автореф. дис. канд. екон. наук. Харків, 2018. 21 с.
5. Іващук І. О. Позиціонування країн у світових рейтингах за основними ознаками рівня відкритості економіки // http://www.nbuv.gov.ua/Portal/natural/Vchnu/Ekon/2009_1/zmist.files/_17.pdf.
6. Макаренко М. П. Залучення іноземних інвестицій в економіку України // Вісник Національного технічного університету «ХПІ». Серія: Актуальні проблеми розвитку українського суспільства. 2016. - № 13. - С. 73-75.
7. Маркевич К. Л. Поточний стан та перспективи прямого іноземного інвестування в економіку України // Науковий вісник Мукачівського державного університету .: 2015. - № 2(1). - С. 249-255.
8. МІЖНАРОДНА ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ А.О. Задоя, 2018 С.69
9. Набок І.І. Сучасні тенденції на ринку злиття і поглинання в Україні якосновний індикатор інвестиційних можливостей, 2021. – С. 168-172.
10. Побоченко Л.М. Вплив пандемії COVID-19 на інвестиційну діяльність ТНК. Трансформація функцій держави в умовах глобалізації: Дискусійна платформа, 19 травня 2021 року: тези доп. – К., 2021.– С.85-91.

11. Побоченко Л.М. Дослідження інвестиційної привабливості України для КНР // Сучасні міжнародні відносини: актуальні проблеми теорії і практики – 2020: міжнародна науково-практична конференція, 17 квітня 2020 року: тези доп. – К., 2020.– С.151–162.
12. СТАН ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ С. А. Харчук С. 68-70.
13. https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/FDI_round_triping_pr_2022-03-31.pdf
14. <https://www.business-inform.net/thematic-search/?theme=investment-processes>
15. <https://cyberleninka.ru/article/n/problemi-ta-perspektivi-zaluchennya-inozemnih-investitsiy-v-ukrayinu>
16. <https://core.ac.uk/download/pdf/161835132.pdf>
17. <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/12/128-1.pdf>
18. <https://druisp.gov.ua/investitsijna-diyalnist/854-investitsijna-diyalnist>
19. <http://eprints.cdu.edu.ua/4032/1/maket-183-187.pdf>
20. <https://www.epravda.com.ua/columns/2022/02/10/682253/>
21. <https://www.epravda.com.ua/columns/2021/06/8/674747/>
22. <https://www.eolss.net/Sample-Chapters/C13/E6-67-03-04.pdf>
23. http://www.investplan.com.ua/pdf/2_2010/4.pdf
24. https://www.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/12/dis_kachur.pdf
25. http://www.investplan.com.ua/pdf/24_2011/7.pdf
26. <http://ibo.wunu.edu.ua/index.php/ibo/article/view/235>
27. <https://ndipzir.org.ua/wp-content/uploads/2018/09/Glibko/2.3.pdf>
28. <http://oldconf.neasmo.org.ua/node/1004>
29. https://mmi.fem.sumdu.edu.ua/sites/default/files/mmi2017_1_253_270.pdf
30. <http://mego.info/>
31. https://minjust.gov.ua/m/str_11352
32. <https://www.me.gov.ua/Documents>
33. <https://fintramplin.com/perevagy-i-nedoliky-investuvannya/>

34. https://osvita.ua/vnz/reports/econom_theory/21590/
35. https://pidru4niki.com/16330826/ekonomika/strukturna_perebudova_natsiona
lnoyi_ekonomiki
36. https://pidru4niki.com/16330826/ekonomika/strukturna_perebudova_natsiona
lnoyi_ekonomiki
37. https://protocol.ua/ru/pro_investitsiyu_diyalnist_stattya_12/
38. [https://www.researchgate.net/publication/360516037_Derzavne_reguluvanna
_investicijnoi_dialnosti](https://www.researchgate.net/publication/360516037_Derzavne_reguluvanna_investicijnoi_dialnosti)
39. http://www.rusnauka.com/9_NND_2012/Economics/4_97096.doc.htm
40. <https://razumkov.org.ua/statti/khto-i-iak-investuie-v-ukrainu>
41. [https://studwood.net/2135597/ekonomika/rol_inozemnih_investitsiy_rozvitku
_ekonomiki_ukrayini](https://studwood.net/2135597/ekonomika/rol_inozemnih_investitsiy_rozvitku_ekonomiki_ukrayini)
42. [https://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-
paper/2019/nov/19808/semi22019-77-82.pdf](https://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2019/nov/19808/semi22019-77-82.pdf)
43. [https://studwood.net/2423641/ekonomika/zaluchennya_inozemnih_investitsiy
_v_natsionalnu_ekonomiku_osnovni_strategiyi_ta_sposobi_yih_optimizatsiyi](https://studwood.net/2423641/ekonomika/zaluchennya_inozemnih_investitsiy_v_natsionalnu_ekonomiku_osnovni_strategiyi_ta_sposobi_yih_optimizatsiyi)
44. [https://sluga-narodu.com/yuriy-sobolevskyy-iak-zaluchyty-investytsii-v-
ukrainu-pislia-peremohy/](https://sluga-narodu.com/yuriy-sobolevskyy-iak-zaluchyty-investytsii-v-ukrainu-pislia-peremohy/)
45. <http://srd.pgasa.dp.ua:8080/bitstream/123456789/5339/1/Maschenko.pdf>
46. [http://sophus.at.ua/publ/2014_12_16_lutsk/sekcija_7_2014_12_16/problemi_
zaluchennja_inozemnikh_investicij_v_ukrajinu/80-1-0-1213](http://sophus.at.ua/publ/2014_12_16_lutsk/sekcija_7_2014_12_16/problemi_zaluchennja_inozemnikh_investicij_v_ukrajinu/80-1-0-1213)
47. <https://snku.krok.edu.ua/vcheni-zapiski-universitetu-krok/article/view/338>
48. [https://ua.cfaukraine.org/zvidky-ukrayinski-kompaniyi-zaluchayut-
investytsiyi/](https://ua.cfaukraine.org/zvidky-ukrayinski-kompaniyi-zaluchayut-investytsiyi/)
49. <https://ua.interfax.com.ua/news/blog/724860.html>
50. https://uz.ligazakon.ua/ua/magazine_article/EA012824
51. [https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3132902-inozemni-investori-
nazvali-golovni-bareri-ukraini-na-slahu-zalucenna-investicij.html](https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3132902-inozemni-investori-nazvali-golovni-bareri-ukraini-na-slahu-zalucenna-investicij.html)
52. http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/30_2020ua/30.pdf
53. http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/30_2020ua/33.pdf

54. [http://www.visnuk.com.ua/uk/publication/100006825%20\(%D0%B4%D0%B0%D1%82%D0%B0%20%D0%B7%D0%B2%D0%B5%D1%80%D0%BD%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F:%2030.03.2021\)](http://www.visnuk.com.ua/uk/publication/100006825%20(%D0%B4%D0%B0%D1%82%D0%B0%20%D0%B7%D0%B2%D0%B5%D1%80%D0%BD%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F:%2030.03.2021)).
55. http://vlp.com.ua/files/25_20.pdf
56. <https://voxukraine.org/investments-in-ukraine-ua/>
57. <https://yur-gazeta.com/dumka-eksperta/zaluchennya-investiciy-v-ukrayinu-chi-vinne-lishe-zakonodavstvo.html>
58. <https://yur-gazeta.com/publications/practice/mizhnarodne-pravo-investiciyi/zahist-interesiv-investoriv-u-sudi-chi-zminyuetsya-sudova-praktika-.html>

ДОДАТКИ

ДОДАТКИ

A.

